

WEWNĄTRZSZKOLNE ZASADY
POSTĘPOWANIA NAUCZYCIELI
I PRACOWNIKÓW
W CELU ZAPEWNIENIA
BEZPIECZEŃSTWA UCZNIOM
W SZKOLE PODSTAWOWEJ IM.
JANA PAWŁA II
W ŁOSOSINIE DOLNEJ

Styczeń, 2023r.

Spis treści

I. OGÓLNE ZASADY DOTYCZĄCE BEZPIECZEŃSTWA	3
II. PROCEDURA ODBIERANIA DZIECI ZE SZKOŁY PRZEZ RODZICÓW/ OPIEKUNÓW PRAWNYCH	3
III. PROCEDURA PRZYJMOWANIA UCZNIÓW DO ŚWIETLICY SZKOLNEJ	4
IV. PROCEDURA PRZYPROWADZANIA I ODBIERANIA DZIECI ZE ŚWIETLICY SZKOLNEJ PRZEZ RODZICÓW LUB OPIEKUNÓW PRAWNYCH.....	5
V. PROCEDURA W PRZYPADKU, GDY RODZICE LUB OPIEKUNOWIE PRAWNI NIE ODEBRALI DZIECKA ZE ŚWIETLICY.....	5
VI. PROCEDURA PRZYPROWADZANIA I ODPROWADZANIA DZIECI Z KLAS I-III ORAZ ODDZIAŁÓW PRZEDSZKOLNYCH UCZĘSZCZAJĄCYCH DO ŚWIETLICY..	6
VII. PROCEDURA POSTĘPOWANIA Z DZIEĆMI Z KLAS 0 – III, KTÓRE NIE BYŁY ZAPISANE DO ŚWIETLICY, A ZOSTAŁY CZASOWO, Z RÓŻNYCH PRZYCZYN, POZOSTAWIONE BEZ OPIEKI.	6
VIII. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU ZWALNIANIA UCZNIÓW Z ZAJĘĆ LEKCYJNYCH.....	7
IX. PROCEDURA POSTĘPOWANIA DOTYCZĄCA ZWALNIANIA UCZNIÓW NA ZAWODY, KONKURSY I INNE IMPREZY	7
X. PROCEDURA USPRAWIEDLIWIANIA NIEOBECNOŚCI UCZNIÓW NA LEKCJI.....	7
XI. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU WAGARÓW UCZNIĄ LUB CAŁEJ KLASY ORAZ SAMOWOLNEGO OPUSZCZENIE PRZEZ NICH SZKOŁY	8
XII. PROCEDURA POSTĘPOWANIA NAUCZYCIELI W PRZYPADKU SAMOWOLNEGO OPUSZCZENIA ŚWIETLICY PRZEZ UCZNIĄ	9
XIII. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W SYTUACJI NIEREALIZOWANIA OBOWIĄZKU SZKOLNEGO	9
XIV. PROCEDURA ZWALNIANIA UCZNIĄ Z ZAJĘĆ WYCHOWANIA FIZYCZNEGO	10
XV. PROCEDURA KONTAKTÓW Z RODZICAMI	10
XVI. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU PODEJRZENIA, ŻE RODZIC ZGŁASZAJĄCY SIĘ PO DZIECKO JEST POD WPLYWEM ALKOHOLU.....	11
XVII. PROCEDURA ROZPOZNAWANIA POTRZEB UCZNIÓW W ZAKRESIE POMOCY MATERIALNEJ	12
XVIII. PROCEDURA POSTĘPOWANIA WOBEC UCZNIĄ NIEDOŻYWIWIONEGO I ZANIEDBANEGO	12
XIX. PROCEDURY POSTĘPOWANIA W SYTUACJI POJAWIENIA SIĘ OSOBY OBCEJ NA TERENIE SZKOŁY.....	13

I. OGÓLNE ZASADY DOTYCZĄCE BEZPIECZEŃSTWA

1. Systematyczne kontrolowanie pod kątem bezpieczeństwa sal lekcyjnych oraz miejsc, w których odbywają się zajęcia.
2. Planowanie i realizowanie procesu dydaktyczno-wychowawczo-opiekuńczego zgodnie z obowiązującymi przepisami i zasadami bezpieczeństwa przyjętymi w szkole.
3. Bezwzględne przestrzeganie zasady zapewniania opieki pedagogicznej przez cały czas trwania lekcji.
4. Przestrzeganie zasady niepozostawiania w klasach uczniów podczas przerw bez opieki.
5. Przestrzeganie regulaminu dyżurów.

II. PROCEDURA ODBIERANIA DZIECI ZE SZKOŁY PRZEZ RODZICÓW/ OPIEKUNÓW PRAWNYCH

Opiekę nad dzieckiem w drodze do szkoły i z powrotem sprawują rodzice (opiekunowie prawni) lub upoważnione przez nich na piśmie osoby zapewniające dziecku pełne bezpieczeństwo.

1. Powrót do domu uczniów klas I – III odbywa się zgodnie z informacjami podanymi przez rodziców na początku roku szkolnego. Na początku roku szkolnego wychowawca zobowiązany jest do odbioru od rodziców (opiekunów prawnych) pisemnych oświadczeń o sposobach powrotu dziecka do domu po skończonych zajęciach szkolnych (wzór upoważnienia w dokumentacji szkolnej). Oświadczenie to znajduje się w dokumentacji wychowawcy klasy.
2. Dzieci z oddziałów przedszkolnych odbierane są od wychowawcy/ innego nauczyciela przez rodziców lub osoby upoważnione. Dzieci dojeżdżające odprowadzane są do świetlicy szkolnej przez wychowawcę/ innego uczącego lub odbierane-przez przewoźnika ze świetlicy.
3. W sytuacjach wyjątkowych (brak możliwości odbioru dziecka przez osoby upoważnione, nauczyciel może wydać dziecko osobie wskazanej przez rodziców na podstawie pisemnej informacji (również w dzienniku elektronicznym). Identyfikacja na podstawie dokumentu ze zdjęciem.
4. Uczniowie klas IV – VIII po skończonych zajęciach samodzielnie opuszczają teren szkoły, przestrzegając obowiązujących zasad ruchu drogowego. Uczniowie dojeżdżający przestrzegają procedur obowiązujących w świetlicy szkolnej.
5. Nauczyciel nie może wydać dziecka:
 - a) osobie niepełnoletniej, która nie ukończyła 10 lat (Art.43 ustawy z dn. 20 czerwca 1997 r. „Prawo o ruchu drogowym”, Dz. U. z 2005 r. nr 108, poz. 908 ze zmianami zezwalającymi dzieciom do lat 7 korzystać z drogi pod opieką osoby, która osiągnęła co najmniej 10 lat),
 - b) osobom nieujętym w oświadczeniu,
 - c) osobom w stanie wskazującym na spożycie alkoholu lub pod wpływem środków odurzających.

6. W przypadku stwierdzenia, że rodzic lub opiekun zgłosił się po dziecko w stanie wskazującym na spożycie alkoholu, nauczyciel ma obowiązek skontaktować się z drugim z rodzicem lub osobami upoważnionymi do odbioru dziecka. Z zaistniałego zdarzenia nauczyciel sporządza notatkę.
7. W razie wyczerpania wszystkich możliwości odbioru dziecka nauczyciel ma obowiązek powiadomić o zaistniałej sytuacji dyrektora szkoły, który podejmuje decyzję o poinformowaniu najbliższego komisariatu policji o niemożliwości skontaktowania się z rodzicami dziecka.
8. Do czasu odebrania dziecka przez rodziców szkoła ma obowiązek zapewnić mu opiekę.
9. Nauczyciel lub inny pracownik szkoły nie może odwozić ani odprowadzać dziecka do domu.
10. Życzenie rodziców dotyczące nieodbierania dziecka przez jednego z rodziców musi być poświadczane przez orzeczenie sądowe.
11. W sytuacji, gdy rodzic z uzasadnionych powodów chce zabrać dziecko ze szkoły w czasie zajęć lekcyjnych, pozostawia u wychowawcy/ innego nauczyciela pisemne oświadczenie z adnotacją, iż w tym czasie bierze pełną odpowiedzialność za dziecko.
12. Oświadczenie to pozostaje w szkole do końca roku szkolnego. W oddziałach przedszkolnych nie jest wymagane pisemne zwolnienie. Uczący w dzienniku odnotowuje godzinę wyjścia dziecka.
13. Analogiczną informację można także przesłać za pomocą dziennika elektronicznego.
14. W przypadku powrotu dziecka do domu z dodatkowych zajęć i imprez szkolnych obowiązują te same zasady, jak w procedurach odbioru dziecka ze szkoły.

III. PROCEDURA PRZYJMOWANIA UCZNIÓW DO ŚWIETLICY SZKOLNEJ

1. Warunkiem zgłoszenia ucznia do świetlicy jest wypełnienie przez rodziców lub opiekunów prawnych, **do 15 września każdego roku szkolnego**, karty zgłoszenia ucznia do świetlicy.
2. Rodzice/prawni opiekunowie mogą zgłosić dziecko do świetlicy w innym terminie tylko w uzasadnionych przypadkach.
3. Karty zgłoszenia są do pobrania u nauczycieli świetlicy lub ze strony internetowej szkoły.
4. Życzenie rodziców/prawnych opiekunów o nieodbieraniu dziecka przez jednego z rodziców musi być poświadczane przez orzeczenie sądowe.
5. Rodzice powinni poinformować wychowawcę o stanie zdrowia, który może mieć wpływ na funkcjonowanie dziecka w świetlicy.
6. Uczniowie, którzy nie uczęszczają na lekcje wychowania fizycznego lub lekcje religii, a chcą przychodzić w tym czasie do świetlicy, powinni posiadać założone karty świetlicowe.
7. O wszelkich zmianach w danych zawartych w karcie uczestnika świetlicy, dokonujących się w ciągu roku szkolnego, rodzic lub opiekun prawny zobowiązany jest poinformować wychowawcę świetlicy w formie pisemnej.
8. Rodzice/opiekunowie prawni powinni zapoznać się z regulaminem świetlicy szkolnej.

IV. PROCEDURA PRZYPROWADZANIA I ODBIERANIA DZIECI ZE ŚWIETLICY SZKOLNEJ PRZEZ RODZICÓW LUB OPIEKUNÓW PRAWNYCH

1. Dzieci do świetlicy szkolnej powinny być przyprowadzane i odbierane osobiście przez rodziców/opiekunów prawnych lub osoby wskazane w karcie świetlicowej.
2. Uczniowie oddziałów przedszkolnych i klas I – III dojeżdżający autobusem wychodzą ze świetlicy pod opieką opiekuna z autobusu.
3. Uczniowie dojeżdżający autobusem po skończonych zajęciach oczekują na opiekuna w świetlicy lub na korytarzu.
4. Rodzice/prawni opiekunowie ponoszą odpowiedzialność za dziecko, które zostało przyprowadzone do szkoły, a nie zgłosiło się do świetlicy.
5. Uczeń przychodzący do świetlicy zapisuje się na listę obecności, tzn. podchodzi do biurka i podaje nauczycielowi imię, nazwisko oraz klasę, do której chodzi.
6. Gdy uczeń wychodzi ze świetlicy wypisuje się, czyli podaje imię, nazwisko, klasę oraz podaje, z kim idzie do domu.
7. W przypadku odbierania dziecka przez osobę niewskazaną w karcie zgłoszenia do świetlicy, dziecko musi posiadać upoważnienie pisemne, czytelnie podpisane przez rodziców/opiekunów prawnych. Upoważnienie pozostaje w dokumentacji świetlicy do końca roku szkolnego.
8. W wyjątkowych sytuacjach losowych nauczyciel może, po uprzednim telefonicznym kontakcie z rodzicem, wydać pozwolenie na odebranie dziecka przez osobę wskazaną przez rodzica. Osoba ta zobowiązana jest napisać oświadczenie o odbiorze dziecka, podpisując się pod nim czytelnie. Wychowawca osobę odbierającą legitymuje z dowodu potwierdzającego jej tożsamość.
9. Jeżeli uczeń z klas I – III samodzielnie wraca do domu, musi posiadać pisemne oświadczenie rodzica/prawnego opiekuna, że wyraża zgodę na samodzielny powrót do domu oraz deklarację, iż ponosi całkowitą odpowiedzialność za dziecko w tym czasie.
10. Rodzice, których dzieci odbierane są przez starsze rodzeństwo wyrażają zgodę na piśmie, zawierające oświadczenie o odpowiedzialności za bezpieczeństwo dzieci w drodze ze szkoły do domu.
11. Rodzice/prawni opiekunowie zobowiązani są przestrzegać godzin pracy świetlic

V. PROCEDURA W PRZYPADKU, GDY RODZICE LUB OPIEKUNOWIE PRAWNI NIE ODEBRALI DZIECKA ZE ŚWIETLICY

1. Wychowawca świetlicy kontaktuje się z rodzicami lub osobami uprawnionymi do odbioru dziecka wskazanymi w karcie zapisu dziecka do świetlicy szkolnej.
2. Ustala z rodzicami lub osobami wskazanymi w karcie świetlicowej najszybszy czas odbioru przez nich dziecka.
3. W sytuacji, gdy nauczyciel przez godzinę nie może nawiązać kontaktu z rodzicami bądź opiekunami dziecka, informuje dyrektora szkoły o zaistniałej sytuacji.

4. Dyrektor wzywa policję w celu ustalenia miejsca pobytu rodziców/opiekunów prawnych ucznia i zapewnia uczniowi dalszą opiekę. Do czasu ustalenia miejsca pobytu dziecko pozostaje pod opieką nauczyciela i funkcjonariusza policji. Po ustaleniu miejsca opiekunów policja w obecności nauczyciela przekazuje ucznia rodzicowi/opiekunowi.
5. W przypadku braku możliwości ustalenia miejsca pobytu rodziców/opiekunów dziecko przekazywane jest policji w celu zapewnienia opieki przez właściwy ośrodek opiekuńczo – wychowawczy.

VI. PROCEDURA PRZYPROWADZANIA I ODPROWADZANIA DZIECI Z KLAS I-III ORAZ ODDZIAŁÓW PRZEDSZKOLNYCH UCZĘSZCZAJĄCYCH DO ŚWIETLICY

1. Dzieci z oddziałów przedszkolnych są przyprowadzane do świetlicy przez wychowawców lub nauczycieli przedmiotu, z którym mieli ostatnią lekcję.
2. Wychowawca klasy/nauczyciel jest zobowiązany poinformować nauczyciela świetlicy, ilu uczniów pozostawia w świetlicy.
3. Pozostali uczniowie wychodzą i przychodzą do świetlicy samodzielnie.
4. Dzieci z klas I – III, które przebywają w świetlicy, mogą wychodzić same na zajęcia lekcyjne lub dodatkowe zajęcia po uprzednim zgłoszeniu tego faktu wychowawcy świetlicy.

VII. PROCEDURA POSTĘPOWANIA Z DZIEĆMI Z KLAS 0 – III, KTÓRE NIE BYŁY ZAPISANE DO ŚWIETLICY, A ZOSTAŁY CZASOWO, Z RÓŻNYCH PRZYCZYN, POZOSTAWIONE BEZ OPIEKI.

1. Jeżeli uczeń z klas 0 – III skończył zajęcia, a nie uczęszcza do świetlicy szkolnej, opiekę nad nim, do momentu przyjścia rodziców, zapewnia mu nauczyciel mający z nim ostatnią lekcję (do 15 min).
2. Jeżeli dany nauczyciel ma jeszcze planowe zajęcia dydaktyczne lub inne zajęcia może wówczas przyprowadzić dziecko do świetlicy lub do czytelnicy szkolnej. Robi to osobiście i podaje dane ucznia. Zobowiązany jest do powiadomienia rodziców/ opiekunów prawnych o pozostawieniu dziecka w świetlicy lub w czytelnicy i informuje wychowawcę świetlicy lub bibliotekarza, kto i o której godzinie odbierze dziecko lub pozostawia numer telefonu kontaktowego do rodziców lub osób upoważnionych do odbioru dziecka.
3. Uczniowie przyprowadzani do świetlicy zapisywani są na listę obecności.
4. Wychowawca ma obowiązek ustalić przyczyny nieodebrania dziecka przez rodziców/prawnych opiekunów.

VIII. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU ZWALNIANIA UCZNIÓW Z ZAJĘĆ LEKCYJNYCH

1. Zwolnienie z zajęć odbywa się na prośbę rodzica lub innej osoby uprawnionej.
2. Prośba może być w formie pisemnej, osobistej, wypełniając formularz dostępny w sekretariacie szkoły lub u wychowawcy oraz przez dziennik elektroniczny (tylko uczniowie, których rodzice wyrazili pisemną zgodę na samodzielny powrót dziecka do domu).
3. Nauczyciel wpisuje tę nieobecność w dzienniku: nieobecny – usprawiedliwiony.

IX. PROCEDURA POSTĘPOWANIA DOTYCZĄCA ZWALNIANIA UCZNIÓW NA ZAWODY, KONKURSY I INNE IMPREZY

1. Nauczyciel organizujący wyjście sporządza w 2 egzemplarzach imienną listę uczestników, uwzględniając na niej cel i czas wyjścia i powrotu, co najmniej dwa dni wcześniej.
2. Sporządzoną listę uczestników pozostawia się w pokoju nauczycielskim.
3. Wychowawca lub nauczyciel z uzasadnionych przyczyn może odmówić zwolnienia ucznia z lekcji, o czym informuje organizatora.
4. W dzienniku lekcyjnym nauczyciel prowadzący lekcję zaznacza nieobecność literką zw.

X. PROCEDURA USPRAWIEDLIWIANIA NIEOBECNOŚCI UCZNIÓW NA LEKCJI

1. Usprawiedliwienia nieobecności ucznia w szkole dokonuje rodzic/ opiekun prawny w ciągu dwóch tygodni od dnia powrotu dziecka do szkoły w formie pisemnej lub przez dziennik elektroniczny.
2. Usprawiedliwienie powinno zawierać: ogólną przyczynę nieobecności ucznia (np. z powodów rodzinnych, choroby, złego samopoczucia itd.), podpis rodzica lub innej osoby uprawnionej.
3. Usprawiedliwienia niespełniające powyższych warunków lub będące w rzeczywistości ze stanem faktycznym nie będą uwzględniane.

XI. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU WAGARÓW UCZNIĄ LUB CAŁEJ KLASY ORAZ SAMOWOLNEGO OPUSZCZENIE PRZEZ NICH SZKOŁY

Samowolne opuszczenie zajęć lekcyjnych przez ucznia:

1. W przypadku samowolnego opuszczenia zajęć przez ucznia nauczyciel, na zajęciach którego miało to miejsce, jest zobowiązany zaznaczyć nieobecność uczniowi na lekcji oraz niezwłocznie powiadomić wychowawcę, a w przypadku jego nieobecności pedagoga szkolnego lub dyrektora.
2. Wychowawca lub pedagog szkolny, a w przypadku ich nieobecności dyrektor, natychmiast powiadamia rodziców/prawnych opiekunów o zdarzeniu. W przypadku braku możliwości kontaktu z rodzicami ucznia powiadamia policję.
3. Wychowawca wzywa do szkoły rodziców/prawnych opiekunów ucznia i przeprowadza rozmowę z rodzicami oraz uczniem w ich obecności. Zobowiązuje ucznia do zaniechania samowolnego opuszczania zajęć, rodziców do kontrolowania frekwencji dziecka. Powiadamia o konsekwencjach prawnych.
4. Wychowawca wyciąga konsekwencje dyscyplinarne zgodnie z wewnątrzszkolnymi zasadami oceniania zachowania. Nie usprawiedliwia mu tych nieobecności.
5. W sytuacji, gdy szkoła wykorzysta wszystkie dostępne jej środki oddziaływań wychowawczych, a ich zastosowanie nie przynosi oczekiwanych rezultatów, dyrektor szkoły powiadamia pisemnie sąd rodzinny i organ prowadzący szkołę.

Pojedyncze nieobecności, w przypadku ilości większej niż 8 godzin w miesiącu:

1. W przypadku nieusprawiedliwionej nieobecności ucznia, wychowawca telefonicznie powiadamia rodziców / prawnych opiekunów ucznia o nieobecnościach – ustalenie przyczyny nieobecności.
2. Zastosowanie kar regulaminowych, w tym obniżenie oceny ze sprawowania.
3. Przeprowadza też rozmowę z uczniem o konsekwencjach, jeśli dany czyn będzie się powtarzał.
4. Poinformowanie pedagoga szkolnego o problemie.
5. Rozmowa wychowawcy z rodzicami /prawnymi opiekunami. Poinformowanie ich o sankcjach prawnych za niedopełnienie obowiązków. Powyższy fakt wychowawca odnotowuje w dzienniku elektronicznym.
6. W przypadku powtarzających się nieobecności rozmowa wychowawcy, rodzica i ucznia w obecności pedagoga w celu diagnozy problemu oraz ustalenia sposobów działania.
7. Jeśli sytuacja powtarza się, dyrektor podejmuje czynności administracyjne.
8. W przypadku, gdy niemożliwe jest nawiązanie kontaktu z rodzicami ucznia, dyrektor szkoły wysyła pisemne zawiadomienie do rodziców (prawnych opiekunów) o absencji ucznia w szkole.
9. W przypadku braku reakcji rodziców (prawnych opiekunów) lub braku oczekiwanych efektów rozmów dyrektor zawiadamia właściwe organy (sąd, policję) o nierealizowaniu przez ucznia obowiązku szkolnego.
10. Dyrektor dokonuje wpisu do Rejestru zdarzeń.

11. Wszelkie kontakty z rodzicami (łącznie z nieudanymi próbami nawiązania kontaktu) należy odnotować w dzienniku lekcyjnym.

Samowolne opuszczenie zajęć lekcyjnych przez uczniów danej klasy:

1. Niezwłoczne telefoniczne poinformowanie przez wychowawcę lub nauczyciela rodziców, opiekunów prawnych o nieobecności uczniów i odnotowanie tego faktu w dzienniku.
2. Zastosowanie kar regulaminowych w tym obniżenie oceny z zachowania, nieusprawiedliwienie tych nieobecności.
3. Rozmowa wychowawcy z klasą w obecności pedagoga.
4. Rozmowa wychowawcy z rodzicami i opiekunami prawnymi podczas zebrania w obecności pedagoga, poinformowanie o konsekwencjach z tego wynikających.

XII. PROCEDURA POSTĘPOWANIA NAUCZYCIELI W PRZYPADKU SAMOWOLNEGO OPUSZCZENIA ŚWIETLICY PRZEZ UCZNIĄ

Postępowanie takie, jak w przypadku samowolnego opuszczenia zajęć lekcyjnych.

XIII. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W SYTUACJI NIEREALIZOWANIA OBOWIĄZKU SZKOLNEGO

1. Wychowawcy i nauczyciele uczący mają bezwzględny obowiązek sprawdzania obecności uczniów na zajęciach lekcyjnych.
2. Wychowawca na bieżąco analizuje frekwencję uczniów na zajęciach lekcyjnych.
3. Po stwierdzeniu dłuższej niż tygodniowej ciągłej nieusprawiedliwionej nieobecności ucznia w szkole lub niesystematycznego uczęszczania na lekcje wychowawca klasy zobowiązany jest do skontaktowania się z rodzicami/ opiekunami prawnymi ucznia w celu wyjaśnienia tej sytuacji. Powyższy fakt wychowawca odnotowuje w dzienniku elektronicznym.
4. Jeśli po interwencji wychowawcy klasy uczeń nie rozpocznie regularnego uczęszczania na zajęcia edukacyjne, wychowawca wysyła listem poleconym, za potwierdzeniem odbioru (kserokopia tego listu złożona jest w sekretariacie szkoły), upomnienie do rodziców/prawnych opiekunów z jednoczesnym wezwaniem do szkoły.
5. Wychowawca razem z pedagogiem szkolnym przeprowadzają rozmowę z rodzicami/opiekunami prawnymi informującą o prawnych skutkach nieposyłania ucznia do szkoły (rodzic / opiekun prawny podpisują się pod notatką służbową).
6. Jeżeli po wyczerpaniu wszystkich możliwych środków zaradczych uczeń nadal nie będzie realizował obowiązku szkolnego bądź realizował go niesystematycznie, gdy nieusprawiedliwione nieobecności za okres jednego miesiąca przekraczają 50% obowiązkowych zajęć edukacyjnych, dyrektor szkoły wszczyna postępowanie administracyjne.
7. Po upływie siedmiu dni dyrektor kieruje wnioskiem o wszczęcie egzekucji administracyjnej do organu prowadzącego.

8. Wymagane dokumenty to:
 - a) wniosek dyrektora szkoły o wszczęcie egzekucji administracyjnej obowiązku szkolnego i nałożenie grzywny w celu przymuszenia,
 - b) tytuł wykonawczy wystawiony przez dyrektora szkoły z załączonym upomnieniem oraz dowodem jego doręczenia, powiadomienie pisemne sądu rodzinnego.

XIV. PROCEDURA ZWALNIANIA UCZNIĄ Z ZAJĘĆ WYCHOWANIA FIZYCZNEGO

1. Rodzice, prawni opiekunowie ucznia ubiegającego się o jednorazowe zwolnienie z zajęć wychowania fizycznego wypełniają wniosek znajdujący się w sekretariacie szkoły.
2. W przypadku dłuższego zwolnienia, stosowne zaświadczenie wydaje lekarz specjalista lub lekarz rodzinny.
3. Dyrektor na podstawie otrzymanych dokumentów podejmuje decyzję o zwolnieniu ucznia z zajęć wychowania fizycznego oraz informuje o tym ucznia i nauczyciela przedmiotu.
4. Uczeń zwolniony z zajęć wychowania fizycznego w trakcie trwania lekcji (o ile nie jest to pierwsza i ostatnia lekcja) przebywa w miejscu odbywania się lekcji.
5. Uczeń zwolniony z zajęć wychowania fizycznego umieszczonych w planie lekcji na pierwszej i ostatniej godzinie, może być na nich nieobecny tylko wówczas, gdy jego rodzice złożą dyrektorowi szkoły oświadczenie o odpowiedzialności za ucznia w tym czasie.

XV. PROCEDURA KONTAKTÓW Z RODZICAMI

Procedura jest spójnym zapisem postępowania nauczycieli i rodziców w celu ułatwienia i uporządkowania wzajemnych kontaktów.

1. Kontakty rodziców z nauczycielami odbywają się według ustalonego i podanego na początku roku szkolnego harmonogramu, uwzględniającego:
 - a) zebrania z rodzicami,
 - b) konsultacje indywidualne w czasie dni otwartych w szkole,
 - c) godziny dostępności nauczycieli w szkole.
2. Obecność rodziców/opiekunów na zebraniach potwierdzana jest ich podpisem na zbiorczej liście obecności dla danej klasy lub wpisem wychowawcy wraz z późniejszym podpisem rodzica.
3. W przypadku nieobecności na zebraniu rodzic zobowiązany jest indywidualnie skontaktować się z wychowawcą w terminie nie dłuższym niż dwa tygodnie.
4. Po upływie 2 tygodni wychowawca kontaktuje się z rodzicami.
5. W razie nieobecności na pierwszym zebraniu wychowawca kontaktuje się z rodzicami.

6. Rodzice w miarę potrzeb wynikających z aktualnych sytuacji mogą umówić się na indywidualne konsultacje z nauczycielami poza ustalonym harmonogramem, po uprzednim ustaleniu terminu i miejsca takiego spotkania.
7. Miejscem kontaktów nauczycieli z rodzicami jest jedynie szkoła.
8. Nauczyciele nie mogą rozmawiać z rodzicami i udzielać informacji o uczniu w czasie trwania lekcji i podczas pełnienia dyżuru na przerwie.
9. Nauczyciel rozmawia z rodzicami tylko w osobnym pomieszczeniu, może to być pokój nauczycielski pod nieobecność nauczycieli, pokój pedagoga lub w klasie (a nie na korytarzu szkolnym).
10. W sytuacjach uzasadnionych wychowawczo i wymagających natychmiastowego spotkania nauczyciel organizuje spotkanie indywidualne z rodzicami w uzgodnionym miejscu i terminie.
11. Nieobecność ucznia należy usprawiedliwić w terminie nie dłuższym niż 2 tygodnie.
12. O przewidywanej dłużej niż tydzień nieobecności ucznia (np. pobyt w sanatorium lub szpitalu, przewlekła choroba), rodzice są zobowiązani powiadomić wychowawcę wcześniej, a nie po powrocie dziecka do szkoły.
13. Wszelkie uwagi i wnioski dotyczące pracy szkoły kierowane są przez rodziców kolejno do: nauczyciela, wychowawcy, pedagoga, dyrektora szkoły, rady pedagogicznej, organu nadzorującego szkołę.
14. Rodzice/opiekunowie wspólnie z nauczycielami przestrzegają przyjętą procedurę w trosce o poprawność kontaktów, ich rzetelność i zadowalający poziom współpracy szkoły z rodzicami.

XVI. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU PODEJRZENIA, ŻE RODZIC ZGŁASZAJĄCY SIĘ PO DZIECKO JEST POD WPŁYWEM ALKOHOLU

1. W sytuacji, w której zachodzi podejrzenie, że rodzic (opiekun) zgłaszający się po dziecko jest pod wpływem alkoholu, nauczyciel nie może przekazać wychowanka pod opiekę tegoż rodzica (opiekuna).
2. W takiej sytuacji rodzic proszony jest o opuszczenie szkoły, a dziecko zostanie wydane innemu dorosłemu opiekunowi.
3. Jeżeli rodzic nie chce opuścić szkoły i zachowuje się w sposób agresywny, zostaje powiadomiona policja.
4. Gdy nie ma możliwości odebrania dziecka przez innego opiekuna, dziecko zostaje przekazane policji.
5. Nauczyciel dokonuje wpisu Rejestru Zdarzeń.
6. Jeżeli sytuacje, w których rodzic zgłasza się po dziecko pod wpływem alkoholu powtarzają się, dyrektor wraz z pedagogiem szkolnym podejmują decyzję o powiadomieniu o tym fakcie stosownych instytucji.

XVII. PROCEDURA ROZPOZNAWANIA POTRZEB UCZNIÓW W ZAKRESIE POMOCY MATERIALNEJ

1. Wstępny obraz każdej klasy ustala wychowawca, a potem pedagog szkolny.
2. Uzyskane informacje pedagog weryfikuje poprzez:
 - indywidualną rozmowę z nauczycielem – wychowawcą,
 - indywidualną rozmowę z rodzicami,
 - indywidualną rozmowę z uczniami,
3. Dodatkowe informacje pedagog może uzyskać z dobrowolnie wypełnionego przez rodziców kwestionariusza dotyczącego sytuacji materialnej rodziny oraz oczekiwanej formy pomocy.
4. W przypadku zgłoszenia przez rodziców ucznia pogorszenia się warunków materialnych rodziny wychowawca klasy, pracownicy świetlicy, pedagog szkolny informują się wzajemnie o zaistniałej sytuacji.
5. Pedagog szkolny zgłasza pracownikowi GOPS informację o potrzebie pomocy dziecku i jego rodzinie, który następnie przeprowadza w danej rodzinie wywiad środowiskowy.
6. Współpraca z GOPS ma charakter dwukierunkowy, informacje przekazywane są w obie strony.

XVIII. PROCEDURA POSTĘPOWANIA WOBEC UCZNI NIEDOŻYWIIONEGO I ZANIEDBANEGO

W przypadku powstania podejrzenia, że uczeń jest zaniedbywany w domu:

1. Wychowawca klasy dokonuje obserwacji ucznia, a następnie przeprowadza z nim rozmowę celem ustalenia jego sytuacji domowej.
2. Po rozmowie z uczniem, biorąc pod uwagę własne obserwacje i uzyskane już wcześniej informacje (np. od rodziców, nauczycieli), wychowawca klasy podejmuje działania, których celem jest pomoc uczniowi.
3. Z dokonanych ustaleń sporządza notatkę.
4. O ustaleniach wychowawca informuje dyrektora szkoły oraz pedagoga szkolnego, przekazując im swoją notatkę.
5. Wychowawca klasy kontaktuje się z rodzicami/prawnymi opiekunami ucznia celem umówienia spotkania w szkole, w którym powinni wziąć udział: wychowawca klasy, rodzice/prawni opiekunowie ucznia, pedagog szkolny oraz dyrektor szkoły. Podczas spotkania podjęta zostaje próba wyjaśnienia sytuacji i ustalenia przyczyny zaniedbania ucznia.
6. Jeżeli przyczyną zaniedbania ucznia jest zła sytuacja finansowa rodziny, wówczas uczestnicy spotkania ustalają zasady udzielenia pomocy zarówno jemu i rodzinie.

7. Podejmuje się decyzję o ewentualnym złożeniu wniosku do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz poinformowaniu Rady Rodziców w celu objęcia dziecka pomocą (np. pomocą w nauce, dożywianiem).
8. Gdy okaże się, że przyczyną zaniedbania ucznia jest demoralizacja (alkoholizm, narkomania w rodzinie, przemoc, niewydolność wychowawcza) i sytuacja nie zmienia się, wówczas dyrektor szkoły informuje policję i sąd rodzinny.

XIX. PROCEDURY POSTĘPOWANIA W SYTUACJI POJAWIENIA SIĘ OSOBY OBCEJ NA TERENIE SZKOŁY.

Osoba obca to każda osoba niebędąca pracownikiem szkoły, uczniem lub osoba, której tożsamości nie możemy stwierdzić.

1. Ustalenie przez nauczyciela dyżurującego lub innego pracownika powodu obecności tejże osoby na terenie szkoły.
2. Uzyskanie jasno sprecyzowanego uzasadnienia (Do kogo? Po co...? W jakim celu...?) i skierowanie do danej osoby/miejsca.
3. W przypadku braku jasnej deklaracji lub zachowania agresywnego nakłonienie tej osoby do opuszczenia terenu szkoły.
4. W przypadku odmowy wyjścia należy poinformować dyrektora szkoły.
5. W uzasadnionych przypadkach dyrektor lub osoba upoważniona zawiadamia policję i jednocześnie podejmuje działania, mające na celu zabezpieczenie uczniów i pracowników przed ewentualnymi skutkami tych zachowań.

PROCEDURY POSTĘPOWANIA
NAUCZYCIELI W SZKOLE
W SYTUACJACH ZAGROŻENIA
ZDROWIA
I ŻYCIA DZIECI ORAZ MŁODZIEŻY

Styczeń, 2023r.

Spis treści

I. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU ZŁEGO SAMOPOCZUCIA UCZNIĄ W SZKOLE	3
II. PROCEDURY POSTĘPOWANIA Z DZIECKIEM PRZEWLEKLE CHORYM W SZKOLE	3
III. PROCEDURA PODANIA LEKU UCZNIOWI W SZKOLE.	9
IV. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W RAZIE ZAISTNIAŁEGO W SZKOLE WYPADKU.	10
V. PROCEDURA UDZIELANIA PIERWSZEJ POMOCY PRZEDMEDYCZNEJ W SYTUACJI UTRATY PRZYTOMNOŚCI, WYPADKU I INNYCH SYTUACJI ZAGRAŻAJĄCYCH ŻYCIU LUB ZDROWIU UCZNIĄ	12
VI. PROCEDURY POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU PRÓB SAMOBÓJCZYCH LUB SAMOBÓJSTWA DZIECKA.	13

I. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU ZŁEGO SAMOPOCZUCIA UCZNIĄ W SZKOLE

Uczeń, który źle się czuje, powiadamia o tym fakcie nauczyciela.

1. Nauczyciel przeprowadza wywiad z uczniem.
2. Jeżeli ma to miejsce:
 - a) na lekcji - nauczyciel prosi panią pielęgniarkę, a gdy jej nie ma) inną osobę dorosłą znajdującą się w pobliżu o zajęcie się klasą, a sam zawiadamia rodziców o złym samopoczuciu ucznia.
 - b) w pozostałych przypadkach – nauczyciel lub pracownik szkoły odprowadza ucznia do pani pielęgniarki, a gdy jej nie ma kontaktuje się z rodzicami dziecka.
3. Podczas rozmowy z rodzicem nauczyciel lub pracownik szkoły ustala:
 - potrzebę wcześniejszego przyjścia rodzica,
 - potrzebę wezwania pogotowia,
 - godzinę odbioru dziecka ze szkoły w danym dniu.
4. W przypadku trudności w nawiązaniu kontaktu z rodzicami nauczyciel powiadamia o tym fakcie dyrektora.
5. Uczeń w tym czasie pod opieką pracownika szkoły pozostaje w klasie, a w razie silnych dolegliwości należy zapewnić dziecku dalszą opiekę (w gabinecie pielęgniarki pedagoga, bibliotece, sali lekcyjnej pod opieką innego pracownika szkoły).
6. Rodzic lub osoba przez nią uprawniona pisemną lub elektroniczną deklaracją bezwzględnie zobowiązany jest do odebrania chorego dziecka ze szkoły.
7. Jeżeli rodzic nie odbierze dziecka ze szkoły, a objawy chorobowe nie ustępują, dyrektor powiadamia ośrodek zdrowia i pod opieką pielęgniarki lub pracownika szkoły dziecko odprowadzane jest do ośrodka zdrowia lub w nagłych przypadkach dyrektor podejmuje decyzję o wezwaniu pogotowia.
8. W sytuacjach ratujących życie nauczyciel podejmuje decyzję o wezwaniu pogotowia i postępuje zgodnie z procedurą udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej w sytuacji utraty przytomności, wypadku oraz innych sytuacji zagrażających życiu lub zdrowiu ucznia.
9. Informację o powyższych ustaleniach powiadamiający zamieszcza również w dzienniku elektronicznym.

II. PROCEDURY POSTĘPOWANIA Z DZIECKIEM PRZEWLEKLE CHORYM W SZKOLE

W sytuacji, gdy w szkole jest uczeń przewlekle chory, dyrektor, nauczyciel powinien:

1. Pozyskać od rodziców (opiekunów prawnych) ucznia szczegółowe informacje na temat jego choroby oraz wynikających z niej ograniczeń w funkcjonowaniu;

2. Zorganizować szkolenie kadry pedagogicznej i pozostałych pracowników szkoły w zakresie postępowania z chorym dzieckiem na co dzień oraz w sytuacji zaostrzenia objawów czy ataku choroby;
3. W porozumieniu z pielęgniarką lub lekarzem, wspólnie z pracownikami szkoły opracować procedury postępowania w stosunku do każdego chorego ucznia, zarówno na co dzień, jak i w przypadku zaostrzenia objawów czy ataku choroby. Procedury te mogą uwzględniać, m.in. przypominanie lub pomoc w przyjmowaniu leków, wykonywaniu pomiarów poziomu cukru, regularnym przyjmowaniu posiłków, sposób reagowania itp. Powinny też określać formy stałej współpracy z rodzicami (opiekunami) tego dziecka oraz zobowiązanie wszystkich pracowników placówki do bezwzględnego ich stosowania;
4. Wspólnie z nauczycielami i specjalistami zatrudnionymi w szkole dostosować formy pracy dydaktycznej, dobór treści i metod oraz organizację nauczania do możliwości psychofizycznych tego ucznia, a także objąć go różnymi formami pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
5. W przypadku nasilenia choroby u dziecka podczas pobytu w szkole dyrektor lub nauczyciel niezwłocznie informuje o zaistniałej sytuacji rodziców lub prawnych opiekunów.

DZIECKO Z ASTMĄ

Astma oskrzelowa jest najczęstszą przewlekłą chorobą układu oddechowego u dzieci. Istotą astmy jest przewlekły proces zapalny toczący się w drogach oddechowych, który prowadzi do zwiększonej skłonności do reagowania skurczem na różne bodźce i pojawienia się objawów choroby.

OBJAWY

1. Jednym z podstawowych objawów jest duszność jako subiektywne uczucie braku powietrza spowodowane trudnościami w jego swobodnym przechodzeniu przez zwężone drogi oddechowe. Gdy duszność jest bardzo nasiloną możemy zauważyć, że usta dziecka a także inne części ciała są zasinione.
2. W przypadku wystąpienia duszności należy podać dziecku wziewnie lek rozkurczający oskrzela zgodnie z zaleceniem lekarza. W przypadku objawów ciężkiej duszności należy podać jednocześnie 2 dawki leku w aerozolu w odstępie 10-20 sekund.
3. Po wykonaniu pierwszej inhalacji należy powiadomić rodziców dziecka o wystąpieniu zaostrzenia.
4. W przypadku duszności o dużym nasileniu powinno się wezwać pogotowie ratunkowe. W czasie oczekiwania na przyjazd karetki pogotowia dziecko wymaga ciągłego nadzoru osoby dorosłej.
5. Dodatkowo bardzo ważne jest zapewnienie dziecku spokoju oraz odizolowanie od osób trzecich.

NAKAZY

1. Częste wietrzenie sal lekcyjnych.
2. Dziecko, które ma objawy po wysiłku, powinno przed lekcją wychowania fizycznego przyjąć dodatkowy lek.
3. Ćwiczenia fizyczne należy zaczynać od rozgrzewki.
4. W przypadku wystąpienia u dziecka objawów duszności należy przerwać wykonywanie wysiłku i pozwolić dziecku zażyć środek rozkurczowy.

ZAKAZY

1. Chorzy uczniowie nie powinni uczestniczyć w pracach porządkowych.
2. W okresie pylenia roślin dzieci z pyłkowiną nie mogą ćwiczyć na wolnym powietrzu oraz nie powinny uczestniczyć w planowanych wycieczkach poza miasto.
3. Astma oskrzelowa wyklucza biegi na długich dystansach, wymagających długotrwałego, ciągłego wysiłku.
4. W klasach, gdzie odbywają się lekcje nie powinno być zwierząt futerkowych.

OGRANICZENIA

1. Uczeń z astmą może okresowo wymagać ograniczenia aktywności fizycznej i dostosowania ćwiczeń do stanu zdrowia.
2. Dziecko uczulone na pokarmy powinno mieć adnotacje od rodziców, co może jeść w sytuacjach, które mogą wywołać pojawienie się objawów uczulenia.

OBSZARY DOZWOLONE I WSKAZANE DLA DZIECKA

1. Dzieci chore na astmę powinny uczestniczyć w zajęciach z wychowania fizycznego. wysportowane dziecko lepiej znosi okresy zaostrzeń choroby.
2. Uczeń z astmą nie powinien być trwale eliminowany z zajęć z wychowania fizycznego.
3. Dzieci z astmą mogą uprawiać biegi krótkie, a także gry zespołowe.
4. Dzieci z astmą mogą uprawiać gimnastykę i pływanie.
5. Dzieci z astmą mogą uprawiać większość sportów zimowych.
6. Bardzo ważny jest dobry kontakt szkoły z rodzicami po to, aby wspólnie zapewnić dziecku bezpieczne warunki nauki i pobytu w szkole.

DZIECKO Z CUKRZYCĄ

Cukrzyca to grupa chorób metabolicznych charakteryzujących się hiperglikemią. Cukrzyca nie jest chorobą zakaźną, nie można się nią zarazić przez kontakt z osobą chorą. Najczęstsze

objawy to wzmożone pragnienie, częste oddawanie moczu oraz chudnięcie. W każdej szkole powinien znajdować się „kącik” dla ucznia z cukrzycą, czyli ustronne miejsce, w którym dziecko z cukrzycą będzie mogło spokojnie, bezpiecznie i higienicznie wykonać badanie krwi oraz wykonać wstrzyknięcia insuliny.

OBJAWY HIPOGLIKEMII - niedocukrzenia:

1. Bładość skóry, nadmierna potliwość, drżenie rąk.
2. Ból głowy, ból brzucha.
3. Szybkie bicie serca.
4. Uczucie silnego głodu/wstręt do jedzenia.
5. Osłabienie, zmęczenie.
6. Problemy z koncentracją, zapamiętywaniem.
7. Chwiejność emocjonalna, nietypowe zachowanie dziecka.
8. Napady agresji lub wesołkowatości.
9. Ziewanie/senność.
10. Zaburzenia mowy, widzenia i równowagi.
11. Zmiana charakteru pisma.
12. Nielogicznie odpowiadanie na zadawane pytania.
13. Utrudniony kontakt ucznia z otoczeniem, utrata przytomności.
14. Drgawki.

POSTĘPOWANIE PRZY HIPOGLIKEMII LEKKIEJ –

jeśli dziecko jest przytomne, w pełnym kontakcie, współpracuje z nami, spełnia polecenia:

1. Sprawdzić poziom glukozy we krwi potwierdzając niedocukrzenie.
2. Podać węglowodany proste (sok owocowy, coca-cola, cukier spożywczy rozpuszczony w wodzie lub herbacie, glukoza w tabletkach, płynny miód).

NIE WOLNO

1. Zastępować węglowodanów prostych słodyczami zawierającymi tłuszcze, jak np. czekolada, ponieważ utrudniają one wchłanianie glukozy z przewodu pokarmowego).
2. Ponownie oznaczyć glikemię po 10-15 minutach.
3. Zawsze należy dążyć do ustalenia przyczyny niedocukrzenia.

POSTĘPOWANIE PRZY HIPOGLIKEMII ŚREDNIO – CIĘŻKIEJ –

Dziecko ma częściowe zaburzenia świadomości, pozostaje w ograniczonym kontakcie z nami, potrzebuje bezwzględnej pomocy osoby drugiej:

1. Oznaczyć glikemię i potwierdzić niedocukrzenie.
2. Jeżeli dziecko może połykać podać do picia płyn o dużym stężeniu cukru (np. 3-5 kostek cukru rozpuszczonych w ½ szklanki wody, coli, soku).
3. Jeżeli dziecko nie może połykać postępujemy tak, jak w przypadku glikemii ciężkiej.

POSTĘPOWANIE PRZY HIPOGLIKEMII CIĘŻKIEJ –

*Dziecko jest nieprzytomne, nie ma z nim żadnego kontaktu, nie reaguje na żadne bodźce, może mieć drgawki. Dziecku, które jest nieprzytomne **NIE WOLNO** podawać niczego do picia ani do jedzenia!!!:*

1. Układamy dziecko na boku.
2. Wstrzykujemy domięśniowo glukagon, jest to zastrzyk ratujący życie.
3. Wzywamy pogotowie ratunkowe.
4. Kontaktujemy się z rodzicami dziecka.
5. Dopiero gdy dziecko odzyska przytomność (po podaniu glukagonu powinno odzyskać przytomność po kilkunastu minutach) i jeżeli dziecko będzie w dobrym kontakcie, można mu podać węglowodany doustnie (sok, cola, tabl. glukozy).

U DZIECI LECZONYCH POMPĄ:

1. Zatrzymaj pompę.
2. Potwierdź hipoglikemię.
3. Jeżeli dziecko jest przytomne, podaj węglowodany proste.
4. Oczekaj 10-15 minut i zbadaj ponownie poziom glukozy we krwi, jeżeli nie ma poprawy podaj ponownie cukry proste.
5. Jeżeli objawy ustąpią i kontrolny pomiar glikemii wskazuje podnoszenie się stężenia glukozy, włącz pompę i podaj kanapkę lub inne węglowodany złożone.
6. Jeżeli dziecko jest nieprzytomne lub ma drgawki, połóż je w pozycji bezpiecznej.
7. Wezwij pielęgniarkę w celu podania glukagonu lub wezwij karetkę pogotowia.
8. Po epizodzie hipoglikemii nie zostawiaj dziecka samego! Dziecko nie może podejmować wysiłku fizycznego, dopóki wszystkie objawy hipoglikemii nie ustąpią.

OBJAWY HIPERGLIKEMII

1. Wzmoczone pragnienie, potrzeba częstego oddawania moczu.
2. Rozdrażnienie, zaburzenia koncentracji.
3. Złe samopoczucie, osłabienie, przygnębienie, apatia.
4. Jeżeli do ww. objawów dołączą: ból głowy, ból brzucha, nudności i wymioty, ciężki oddech. może to świadczyć o rozwoju kwasicy cukrzycowej. Należy wtedy bezzwłocznie:
5. Zbadać poziom glukozy.
6. Skontaktować się z rodzicami lub wezwać pogotowie.

POSTĘPOWANIE PRZY HIPERGLIKEMII

1. Podajemy insulinę (tzw. dawka korekcyjna),
2. Uzupełniamy płyny (dziecko powinno dużo pić, przeciętnie 1litr w okresie 1,5-2 godz., najlepszym płynem jest niegazowana woda mineralna),
3. Samokontrola (badanie moczu na obecność cukromoczu i ketonurii, po około 1 godz. należy dokonać kontrolnego pomiaru glikemii),
4. W razie stwierdzenia hiperglikemii dziecko nie powinno jeść, dopóki poziom glikemii nie obniży się.

Niezbędnik szkolny, czyli co uczeń z cukrzycą zawsze powinien mieć ze sobą w szkole:

Szkolny kodeks praw dziecka z cukrzycą – każdemu dziecku z cukrzycą typu 1 należy zapewnić w szkole:

1. Możliwość zmierzenia poziomu glukozy na glukometrze w dowolnym momencie – także w trakcie trwania lekcji. 2. Możliwość podania insuliny.
2. Właściwe leczenie niedocukrzenia zgodnie ze schematem ustalonym z pielęgniarką szkolną i rodzicami dziecka.
3. Możliwość spożycia posiłków o określonej godzinie, a jeśli istnieje taka potrzeba, nawet w trakcie trwania lekcji.
4. Możliwość zaspokojenia pragnienia oraz możliwość korzystania z toalety, także w czasie trwania zajęć lekcyjnych.
5. Możliwość uczestniczenia w pełnym zakresie w zajęciach wychowania fizycznego oraz różnych zajęciach pozaszkolnych, np. wycieczkach turystycznych, zielonych szkołach.

DZIECKO Z PADACZKĄ W RAZIE WYSTĄPIENIA NAPADU NALEŻY

1. Przede wszystkim zachować spokój.
2. Ułożyć chorego w bezpiecznym miejscu w pozycji bezpiecznej, na boku.

3. Zabezpieczyć chorego przed możliwością urazu w czasie napadu – zdjąć okulary, usunąć z ust ciała obce, podłożyć coś miękkiego pod głowę.
4. Asekurować w czasie napadu i pozostać z chorym do odzyskania pełnej świadomości.

NIE WOLNO

1. Podnosić pacjenta.
2. Krępować jego ruchów.
3. Wkładać czegokolwiek między zęby lub do ust.
4. Pomoc lekarska jest potrzebna, jeżeli był to pierwszy napad w życiu lub napad trwał dłużej niż 10 minut.
5. W razie narastających trudności szkolnych, trzeba zapewnić dziecku możliwość douczania, zorganizować odpowiednio czas na naukę, z częstymi przerwami na odpoczynek, modyfikować i zmieniać sposoby przyswajania wiadomości szkolnych.
6. Nie należy z zasady zwalniać dziecka z zajęć wychowania fizycznego ani z zabaw i zajęć ruchowych w grupie rówieśników. Należy jedynie dbać o to, aby nie dopuszczać do nadmiernego obciążenia fizycznego i psychicznego.
7. Gdy zdarzają się napady, dziecko powinno mieć zapewnioną opiekę w drodze do i ze szkoły.

PODAWANIE LEKÓW UCZNIOM Z CHOROBA PRZEWLEKŁĄ

1. Gdy następuje konieczność stałego podawania dziecku leków w szkole, rodzice dziecka zobowiązani są do: - przekazania informacji o chorobie dziecka, - jakie leki ma zażywać zgodnie z zaleceniem lekarza (nazwa leku i sposób dawkowania) - przekazania zalecenia lekarskiego - **wydanie pisemnego upoważnienia pielęgniarki lub innej osobie do podawania leków.**
2. Przekazanie przez rodziców uprawnień do wykonywania czynności związanych z opieką nad dzieckiem oraz zgoda pracownika szkoły i zobowiązanie do sprawowania opieki jest zawarta w formie umowy pisemnej pomiędzy rodzicami dziecka przewlekle chorego a pracownikiem szkoły.

III. PROCEDURA PODANIA LEKU UCZNIOWI W SZKOLE

1. Nauczyciel nie może podać dziecku żadnego leku, jedynie pielęgniarka na prośbę rodzica.
2. Każde podanie uczniowi leków w szkole (w szczególnie uzasadnionych przypadkach) może się odbyć tylko na pisemne życzenie jego rodziców/opiekunów prawnych.
3. Rodzice/prawni opiekunowie ucznia powinni przedstawić zaświadczenie lekarskie określające: nazwę leku, dawkę, częstotliwość podawania, sposób przechowywania i okres leczenia.
4. Dziecko zażywa lek w obecności pielęgniarki lub innej osoby dorosłej.

IV. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W RAZIE ZAISTNIAŁEGO W SZKOLE WYPADKU

1. Pracownik szkoły, który powziął wiadomość o wypadku ucznia:
 - niezwłocznie zapewnia poszkodowanemu opiekę, w szczególności prowadząc fachową pomoc medyczną, a w miarę możliwości udzielając poszkodowanemu pierwszej pomocy,
 - nie dopuszcza do zajęć lub przerywa je, wyprowadzając uczniów z miejsca zagrożenia, jeżeli miejsce, w którym są lub będą prowadzone zajęcia może stwarzać zagrożenie dla bezpieczeństwa uczniów,
 - niezwłocznie powiadamia dyrektora szkoły.
2. Jeśli nauczyciel ma w tym czasie zajęcia z klasą – prosi o nadzór nad swoimi uczniami innego nauczyciela (np.: uczącego w najbliższej sali).
3. O każdym wypadku dyrektor szkoły lub nauczyciel pod opieką, którego przebywał uczeń w chwili wypadku, powiadamia rodziców poszkodowanego ucznia. Fakt ten powiadamiający dokumentuje wpisem w dzienniku elektronicznym w wydarzeniach, podając datę i godzinę powiadomienia matki/ojca ucznia o wypadku.
4. Przy lekkich przypadkach (brak wyraźnych obrażeń – np. widoczne tylko lekkie zaczerwienienie, zadrapanie, lekkie skaleczenie), po udzieleniu pierwszej pomocy przedmedycznej poszkodowanemu uczniowi, nauczyciel lub dyrektor powiadamia rodzica o tym zdarzeniu i ustala z nim:
 - potrzebę wezwania pogotowia,
 - potrzebę wcześniejszego przyjścia rodzica,
 - godzinę odbioru dziecka ze szkoły w dniu zdarzenia.
5. Informację o powyższych ustaleniach, powiadamiający zamieszcza również w dzienniku elektronicznym.
6. **W każdym trudniejszym przypadku (widoczne obrażenia, urazy, niepokojące objawy) nauczyciel lub dyrektor szkoły wzywa pogotowie ratunkowe.**
7. O każdym wypadku dyrektor szkoły zawiadamia niezwłocznie organ prowadzący, nadzorujący i współpracującego ze szkołą pracownika służby bhp.
8. O wypadku śmiertelnym, ciężkim i zbiorowym dyrektor szkoły zawiadamia niezwłocznie prokuratora i kuratora oświaty.
9. O wypadku, do którego doszło w wyniku zatrucia, dyrektor szkoły zawiadamia niezwłocznie państwowego inspektora sanitarnego.
10. Jeżeli wypadek został spowodowany niesprawnością techniczną pomieszczenia lub urządzeń, miejsce wypadku pozostawia się nienaruszone.
11. Dyrektor zabezpiecza je do czasu dokonania oględzin lub wykonania szkicu przez zespół powypadkowy,
12. Dyrektor szkoły powołuje członków zespołu powypadkowego. W skład zespołu wchodzi współpracujący ze szkołą pracownik służby bezpieczeństwa i higieny pracy oraz pracownik szkoły, przeszkolony w zakresie bhp.

13. Jeżeli w składzie zespołu nie może uczestniczyć pracownik służby bhp, to w jego skład wchodzi dyrektor szkoły oraz pracownik szkoły, przeszkolony w zakresie bhp.
14. W składzie zespołu może uczestniczyć przedstawiciel organu prowadzącego szkołę, przedstawiciel kuratora oświaty.
15. Przewodniczącym zespołu jest pracownik służby bhp, a jeżeli nie ma go w składzie zespołu, wówczas przewodniczącemu zespołu wyznacza dyrektor spośród pracowników szkoły.
16. **Zespół przeprowadza postępowanie powypadkowe i sporządza dokumentację powypadkową:**
 - przesłuchuje poszkodowanego ucznia (w obecności rodzica lub wychowawcy/pedagoga/psychologa szkolnego), sporządza protokół przesłuchania,
 - przesłuchuje świadków wypadku i sporządza protokoły przesłuchania; jeżeli świadkami są uczniowie – przesłuchanie odbywa się w obecności wychowawcy lub pedagoga/psychologa szkolnego, a protokół przesłuchania odczytuje się w obecności ucznia – świadków i jego rodziców,
 - sporządza szkic lub fotografię miejsca wypadku,
 - uzyskuje pisemne oświadczenie nauczyciela, pod opieką którego uczeń przebywał w czasie, gdy zdarzył się wypadek,
 - uzyskuje opinię lekarską z opisem doznanych obrażeń i określeniem rodzaju wypadku,
 - sporządza protokół powypadkowy,
 - protokół powypadkowy podpisują członkowie zespołu oraz dyrektor szkoły.
17. W sprawach spornych rozstrzygające jest stanowisko przewodniczącego zespołu. Członek zespołu, który nie zgadza się ze stanowiskiem przewodniczącego, może złożyć zdanie odrębne, odnotowywane w protokole powypadkowym.
18. Przewodniczący zespołu poucza osoby reprezentujące poszkodowanego o przysługujących im prawach w toku postępowania powypadkowego.
19. Z treścią protokołu powypadkowego i innymi materiałami postępowania powypadkowego zaznajamia się rodziców (opiekunów prawnych) poszkodowanego ucznia, którzy potwierdzają ten fakt podpisem w protokole.
20. Protokół doręcza się rodzicom (opiekunom prawnym) poszkodowanego ucznia, którzy potwierdzają to podpisem w protokole.
21. Organowi prowadzącemu i kuratorowi oświaty protokół powypadkowy doręcza się na ich wniosek.
22. Jeden egzemplarz protokołu powypadkowego pozostaje w szkole.
23. W ciągu 7 dni od dnia doręczenia protokołu powypadkowego osoby, którym doręczono protokół, mogą złożyć zastrzeżenia do ustaleń protokołu (są o tym informowani przy odbieraniu protokołu).
24. Zastrzeżenia składa się ustnie do protokołu powypadkowego lub na piśmie przewodniczącemu zespołu.
25. Po rozpatrzeniu zastrzeżeń organ prowadzący szkołę może:

- zlecić dotychczasowemu zespołowi wyjaśnienie ustaleń protokołu lub przeprowadzenie określonych czynności dowodowych,
- powołać nowy zespół celem ponownego przeprowadzenia postępowania powypadkowego.

26. Jeżeli wypadek zdarzył się w czasie wyjścia, imprezy organizowanej poza terenem szkoły, wszystkie stosowne decyzje podejmuje opiekun grupy/kierownik wycieczki i odpowiada za nie.

27. Dyrektor szkoły omawia z pracownikami szkoły okoliczności i przyczyny wypadków oraz ustala środki niezbędne do zapobieżenia im.

V. PROCEDURA UDZIELANIA PIERWSZEJ POMOCY PRZEDMEDYCZNEJ W SYTUACJI UTRATY PRZYTOMNOŚCI, WYPADKU I INNYCH SYTUACJI ZAGRAŻAJĄCYCH ŻYCIU LUB ZDROWIU UCZNIĄ

1. Osoba sprawująca bezpośrednią opiekę nad uczniem w przypadku stwierdzenia wypadku zasłabnięcia lub omdlenia udziela pierwszej pomocy przedmedycznej sprawdzając jednocześnie stan poszkodowanego, dbając o bezpieczeństwo poszkodowanego i własne oraz innych dzieci będących pod jego opieką, i jeśli jest to możliwe wzywa się osoby dorosłe do pomocy.
2. W wyniku stwierdzenia braku oddechu należy wezwać pomoc (112, 999) i prowadzić resuscytację do czasu przybycia służb ratunkowych.
3. Natychmiast powiadamia dyrektora szkoły.
4. Jeżeli osoba jest urazowa (np. po upadku z wysokości) bezwzględnie nie wolno takiej osoby poruszać bez usztywnienia odcinka szyjnego kręgosłupa za pomocą kołnierza ortopedycznego, kontrolując jednocześnie oddech.
5. W przypadku osoby nieprzytomnej nieurazowej należy ułożyć ją w pozycji bocznej bezpiecznej i kontrolować w sposób ciągły oddech.
6. W przypadku wystąpienia krwotoku należy zastosować opatrunek uciskowy
7. W przypadku podejrzeń złamań, zwichnięć i skręceń należy usztywnić kończynę.
8. W innych mniej groźnych dla życia przypadkach należy postępować wg ogólnie przyjętych zasad udzielania pierwszej pomocy.
9. O zaistniałym wypadku należy poinformować dyrektora szkoły i rodziców (opiekunów prawnych) w razie konieczności wezwać pielęgniarkę z ośrodka zdrowia.
10. Po udzieleniu pierwszej pomocy należy przekazać dziecko pod opiekę służby medycznej i rodziców.

VI. PROCEDURY POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU PRÓB SAMOBÓJCZYCH LUB SAMOBÓJSTWA DZIECKA

Każdy pracownik szkoły (pedagogiczny i niepedagogiczny) ma obowiązek zareagowania na wszelkie sygnały o ryzyku zachowania autodestrukcyjnego u ucznia, na niepokojące zachowania uczniów mogące wskazywać na zamiary samobójcze. W przypadku zaobserwowania lub posiadania informacji, że uczeń planuje podjąć lub podjął próbę samobójczą, każdy pracownik powinien niezwłocznie poinformować o tym dyrektora szkoły.

POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU STWIERDZENIA WYSTĘPOWANIA U UCZNIA CZYNNIKÓW WSKAZUJĄCYCH NA RYZYKO ZACHOWAŃ SAMOBÓJCZYCH

1. Do zachowań, które powinny zaniepokoić pracowników szkoły, gdyż mogą wskazywać na zamiary samobójcze, należą:
 - a) mówienie wprost lub pośrednio o samobójstwie,
 - b) pisanie listów pożegnalnych lub testamentu,
 - c) przejawianie zainteresowania tematyką śmierci, umierania,
 - d) mówienie o poczuciu beznadziejności, bezradności, braku wyjścia z sytuacji,
 - e) okaleczanie się, autoagresja,
 - f) długotrwały stan smutku, przygnębienia,
 - g) pozbywanie się osobistych i ważnych dla ucznia przedmiotów,
 - h) izolowanie się, zamykanie się w sobie,
 - i) rezygnacja z zajęć, w które dotychczas był zaangażowany.
2. Każdy, kto zauważy niepokojące sygnały, zobowiązany jest zgłosić swoje obserwacje wychowawcy ucznia lub pedagogowi szkolnemu.
3. Po odebraniu zgłoszenia wychowawca ucznia wraz z pedagogiem szkolnym dokonują diagnozy zgłoszenia oraz sytuacji szkolnej i rodzinnej ucznia.
4. Jeśli uznają, że zachodzi taka potrzeba, kontaktują się z rodzicami w celu ustalenia przyczyny niepokojących zmian w zachowaniu ucznia.
5. Jeżeli wspólne ustalenia potwierdzają obawy o zagrożeniu, informacja przekazywana jest dyrektorowi szkoły.
6. Wraz z rodzicami ustalane są zasady postępowania wobec ucznia: sposób i zakres kontaktów z rodzicami, a także pomoc psychoterapeutyczna na terenie szkoły lub poza nią.

POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU POSIADANIA INFORMACJI, ŻE UCZEŃ ZAMIERZA POPEŁNIĆ SAMOBÓJSTWO (INFORMACJA OD SAMEGO UCZNIA, KOLEGÓW, RODZINY, OSÓB POSTRONNYCH)

1. Pracownik, który otrzymał informację o zamiarze popełnienia samobójstwa przez ucznia, stara się natychmiast odnaleźć ucznia i powiadomić o sytuacji jego wychowawcę lub pedagoga/psychologa szkolnego.
2. Po odnalezieniu ucznia nie pozostawiają ucznia samego, lecz próbują przeprowadzić go w ustronne, bezpieczne miejsce.
3. Informują o zaistniałej sytuacji dyrektora szkoły.
4. Po zdiagnozowaniu sytuacji zagrożenia informują o zaistniałej sytuacji rodziców ucznia.
5. Przekazują dziecko pod opiekę rodziców/prawnych opiekunów, a jeżeli przyczyną zagrożenia jest sytuacja domowa ucznia – odpowiednim instytucjom.
6. Uczeń powinien natychmiast zostać objęty indywidualną opieką psychologiczną i psychoterapeutyczną.
7. Jeśli uznają, że zachodzi taka potrzeba, wskazują rodzicom konieczność skontaktowania się z psychiatrą.

POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU PODJĘCIA PRZEZ UCZNIA PRÓBY SAMOBÓJCZEJ NA TERENIE SZKOŁY

1. Pracownik, po otrzymaniu informacji o próbie samobójczej ucznia, stara się natychmiast go odnaleźć.
2. Po odnalezieniu ucznia ustala i potwierdza rodzaj zdarzenia, nie pozostawia ucznia samego.
3. Usuwa przedmioty umożliwiające ponowienie próby.
4. Stara się dyskretnie przeprowadzić ucznia w bezpieczne, ustronne miejsce.
5. Jeśli zachodzi taka potrzeba, udziela pierwszej pomocy przedmedycznej.
6. Jeżeli zachodzi taka potrzeba, wzywa pielęgniarkę szkolną lub pogotowie ratunkowe, policję. Jeśli to możliwe, powinien zadbać, aby interwencja służb przebiegła dyskretnie.
7. Kiedy pojawi się taka możliwość, powiadamia lub zleca powiadomienie o zdarzeniu dyrektora szkoły.
8. Dyrektor szkoły niezwłocznie zawiadamia rodziców/opiekunów prawnych ucznia.
9. O próbie samobójczej dyrektor informuje radę pedagogiczną pod rygorem tajemnicy służbowej, w celu podjęcia wspólnych działań oraz obserwacji zachowania ucznia po jego powrocie do szkoły przez wszystkich nauczycieli.
10. Pedagog szkolny planuje dalszą strategię postępowania w oparciu o zalecenia specjalisty (psychiatry), które ma na celu zapewnienie uczniowi bezpieczeństwa w szkole, a także atmosfery życzliwości i wsparcia. Ponadto przekazuje rodzicom informacje o możliwościach uzyskania pomocy psychologiczno-pedagogicznej poza szkołą.

POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU PODJĘCIA PRZEZ UCZNIĄ PRÓBY SAMOBÓJCZEJ POZA TERENEM SZKOŁY

1. Jeśli próba samobójcza ma miejsce poza szkołą, a rodzic poinformował o zajściu szkołę, dyrektor szkoły lub pedagog szkolny przekazuje rodzicom informacje dotyczące pomocy psychologiczno-pedagogicznej.
2. O próbie samobójczej dyrektor informuje radę pedagogiczną pod rygorem tajemnicy służbowej, w celu podjęcia wspólnych działań oraz obserwacji zachowania ucznia po jego powrocie do szkoły przez wszystkich nauczycieli
3. Pedagog szkolny planuje dalszą strategię postępowania w oparciu o zalecenia specjalisty (psychiatry), które ma na celu zapewnienie uczniowi bezpieczeństwa w szkole, a także atmosfery życzliwości i wsparcia. Ponadto przekazuje rodzicom informacje o możliwościach uzyskania pomocy psychologiczno-pedagogicznej poza szkołą.

POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU ŚMIERCI SAMOBÓJCZEJ UCZNIĄ

1. W przypadku śmierci ucznia w wyniku samobójstwa dyrektor szkoły informuje organ prowadzący i nadzorujący szkołę o zaistniałej sytuacji.
2. Poinformowanie przez wychowawcę uczniów o zaistniałym fakcie w obecności pedagoga, psychologa lub księdza`.
3. Pedagog szkolny oraz wychowawcy udzielają pomocy psychologiczno-pedagogicznej innym uczniom szkoły.
4. Zbadanie przyczyn samobójstwa w kontekście funkcjonowania ucznia w grupie.

Stworzenie uczniom możliwości uczestnictwa w ceremoniach pogrzebowych.

PROCEDURY POSTĘPOWANIA
NAUCZYCIELI
WOBEC UCZNIÓW TRUDNYCH
WYCHOWAWCZO
METODY WSPÓŁPRACY SZKOŁY
Z POLICJĄ

Styczeń, 2023r.

Spis treści

I. PROCEDURA POSTĘPOWANIA WOBEC UCZNIĄ, KTÓREGO ZACHOWANIE UNIEMOŻLIWIA PROWADZENIE LEKCJI.....	4
II. PROCEDURA POSTĘPOWANIA WOBEC NIESTOSOWNEGO ZACHOWANIA UCZNIĄ DOJEŻDŻAJĄCEGO SZKOLNYM AUTOBUSEM	4
III. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU NISZCZENIA MIENIA (WANDALIZMU).....	5
IV. PROCEDURA POSTĘPOWANIA NAUCZYCIELĄ Z UCZNIEM SPRAWIAJĄCYM TRUDNOŚCI WYCHOWAWCZE	5
V. PROCEDURA POSTĘPOWANIA NAUCZYCIELI W SYTUACJACH ZACHOWANIA AGRESYWNEGO ZE STRONY UCZNIÓW (UCZEŃ-UCZEŃ) ..	6
VI. PROCEDURA POSTĘPOWANIA NA WYPADEK WYSTĄPIENIA AGRESYWNYCH ZACHOWAŃ W SZKOLE.	6
VII. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU UŻYWANIA SŁÓW WULGARNYCH PRZEZ UCZNIÓW	8
VIII. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU FAŁSZOWANIA PRZEZ UCZNIĄ DOKUMENTÓW.....	8
IX. PROCEDURA POSTĘPOWANIA NA WYPADEK WYSTĄPIENIA KRADZIEŻY LUB WYMUSZENIA PIENIĘDZY LUB PRZEDMIOTÓW WARTOŚCIOWYCH.	9
X. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU STOSOWANIA PRZEZ UCZNIĄ PRZEMOCY PSYCHICZNEJ WOBEC INNEGO UCZNIĄ.....	9
XI. PROCEDURY POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU PALENIA PAPIEROSÓW PRZEZ UCZNIÓW.	10
XII. PROCEDURY POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU PRZEJAWIANIA PRZEZ UCZNIĄ ZACHOWAŃ ŚWIADCZĄCYCH O DEMORALIZACJI.....	11
XIII. PROCEDURY POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU, GDY NA TERENIE SZKOŁY ZNAJDUJE SIĘ UCZEŃ BĘDĄCY POD WPŁYWEM ALKOHOLU LUB NARKOTYKÓW.....	12
XIV. PROCEDURY POSTĘPOWANIA, GDY NA TERENIE SZKOŁY ZNAJDUJE SIĘ SUBSTANCJA PRZYPOMINAJĄCA NARKOTYK.	13
XV. PROCEDURY POSTĘPOWANIA, GDY NAUCZYCIEL PODEJRZEWA, ŻE UCZEŃ POSIADA PRZY SOBIE SUBSTANCJĘ PRZYPOMINAJĄCĄ NARKOTYK.....	13
XVI. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU STOSOWANIA PRZEZ UCZNIĄ PRZEMOCY PSYCHICZNEJ WOBEC INNEGO UCZNIĄ.....	13
XVII. ZASADY POSTĘPOWANIA W SYTUACJI POSIADANIA PRZEZ UCZNIĄ PRZEDMIOTÓW NIEDOZWOLONYCH NA TERENIE SZKOŁY	14

XVIII. PROCEDURA POSTĘPOWANIA WOBEC UCZNIĄ POKRZYWDZONEGO CZYNEM KARALNYM / PRZESTĘPSTWEM.....	14
XIX. PROCEDURA POSTĘPOWANIA WOBEC UCZNIĄ – SPRAWCY CZYNU KARALNEGO LUB PRZESTĘPSTWA.....	15
XX. PROCEDURA WYKONYWANIA PRZEZ POLICJĘ CZYNNOŚCI SŁUŻBOWYCH NA TERENIE SZKOŁY	15

I. PROCEDURA POSTĘPOWANIA WOBEC UCZNIĄ, KTÓREGO ZACHOWANIE UNIEMOŻLIWIA PROWADZENIE LEKCJI

1. Nauczyciel upomina ucznia i podejmuje działania wychowawcze zmierzające do eliminacji trudności i rozwiązania problemu.
2. Po opanowaniu sytuacji, kontynuuje prowadzenie lekcji.
3. Niezwłocznie po zakończeniu lekcji powiadamia wychowawcę o zachowaniu ucznia i wpisuje uwagę do dziennika elektronicznego.
4. Wychowawca podejmuje kroki dyscyplinujące ucznia, informuje rodziców i zobowiązuje ich do rzetelnej współpracy.
5. W bardzo trudnym przypadku, gdy nauczyciel nie może opanować sytuacji, prosi o pomoc pedagoga, ten zabiera ucznia na rozmowę wychowawczą.
6. Wychowawca wraz z nauczycielem analizując sytuację, opracowują plan działania wobec ucznia.
7. W przypadku braku reakcji na interwencję wychowawcy, pedagoga, zespół nauczycieli uczących dany oddział opracowuje plan naprawczy dla ucznia w celu przezwyciężenia trudności z pisemnym zobowiązaniem rodziców do jego przestrzegania.
8. Wychowawca sporządza notatkę, którą przekazuje dyrektorowi szkoły.
9. Wobec ucznia wyciągnięte są konsekwencje zgodne ze Statutem Szkoły.

II. PROCEDURA POSTĘPOWANIA WOBEC NIESTOSOWNEGO ZACHOWANIA UCZNIĄ DOJEŹDŹAJĄCEGO SZKOLNYM AUTOBUSEM

1. Dojeżdżający uczeń w drodze do i ze szkoły znajduje się pod opieką osoby wyznaczonej przez organ prowadzący szkoły Odpowiada ona za bezpieczeństwo uczniów w autobusie.
2. Sytuacje nieprawidłowego zachowania uczniów opiekun zgłasza w możliwie najkrótszym czasie dyrektorowi szkoły, który przekazuje tę informację wychowawcy.
3. Nauczyciel podejmuje działania w celu zmiany zachowania ucznia, np. poprzez wyciągnięcie konsekwencji.
4. Informuje o sytuacji jego rodziców, a w razie braku zmiany postawy uczeń może być zawieszony w bezpłatnym dowozie.

III. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU NISZCZENIA MIENIA (WANDALIZMU)

1. Nauczyciel, który został poinformowany o fakcie niszczenia lub zniszczenia mienia szkolnego przez ucznia/-ów, ma obowiązek jak najszybciej powiadomić o tym wychowawcę sprawcy zajęcia.
2. Interwencja wychowawcy klasy: – rozmowa z uczniem w celu rozpoznania przebiegu i okoliczności zdarzenia oraz ewentualnych innych sprawców.
3. Jeżeli jest kilku sprawców lub szkody są znaczne, wychowawca informuje pedagoga i dyrektora szkoły, który wpisuje tę sytuację do Rejestru Zdarzeń.
4. Pedagog wzywa do szkoły rodziców sprawcy/ ców,
5. Rozmowa z wychowawcy/ców z rodzicami ucznia/ ów.
6. Wychowawca ustala z rodzicami sposób naprawienia wyrządzonych szkód lub uiszczenia opłaty za ich naprawę lub zastosowanie kar regulaminowych, w tym obniżenie oceny ze sprawowania.
7. W przypadku braku sprawcy pedagog podejmuje czynności mające na celu znalezienie sprawcy/ców
8. W uzasadnionych przypadkach (np. znaczne szkody) dyrektor powiadamia policję.

IV. PROCEDURA POSTĘPOWANIA NAUCZYCIELA Z UCZNIEM SPRAWIAJĄCYM TRUDNOŚCI WYCHOWAWCZE

1. Nauczyciel – wychowawca ma obowiązek przeprowadzenia diagnozy sytuacji szkolnej i rodzinnej uczniów na początku roku szkolnego.
2. Podjąć działania wychowawcze zmierzające do rozwiązania problemów szkolnych ucznia.
3. Pedagog szkolny przeprowadza diagnozę problemów wychowawczych i emocjonalnych ucznia.
4. Nauczyciel informuje rodzica o istniejących trudnościach i zapoznaje go ze swoim planem działań, jednocześnie zobowiązuje rodzica do rzetelnej współpracy.
5. Wychowawca występuje do rodzica o zgodę na przeprowadzenie badań w Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej, rzetelnie informując rodzica o znaczeniu opinii w dalszej edukacji ucznia.
6. W przypadku braku zgody rodzica na przeprowadzenie badań w poradni, gdy zachowanie ucznia może stwarzać zagrożenie bezpieczeństwa, nauczyciel postępuje zgodnie z procedurą dotyczącą postępowania z uczniem agresywnym.
7. Zaistniałe sytuacje, podjęte kroki i ich efekty należy omówić na spotkaniach zespołu wychowawczego, ewentualnie na Radzie Pedagogicznej.

V. PROCEDURA POSTĘPOWANIA NAUCZYCIELI W SYTUACJACH ZACHOWANIA AGRESYWNEGO ZE STRONY UCZNIÓW (UCZEŃ-UCZEŃ)

1. Zdecydowanie i stanowczo, nie wdając się w dyskusję, całkowite przerwanie negatywnych zachowań sprawcy wobec ofiary;
2. Ustalenie granic: niedopuszczenie do przejawów agresji wobec siebie jako osoby interweniującej;
3. Wezwanie wychowawcy lub pedagoga;
4. Ocena zagrożenia i podjęcie decyzji o interwencji: powiadomienie dyrekcji, rodziców i/lub Policji;
5. Próba mediacji między stronami konfliktu – w sytuacji wyjątkowo trudnej rolę mediatora przyjmuje pedagog lub psycholog szkolny;
6. Na wniosek ucznia lub pracownika szkoły lub rodzica, dyrekcja szkoły przeprowadza niezwłocznie postępowanie wyjaśniające ze stronami konfliktu;
7. W przypadku potwierdzenia się zarzutów – podjęcie przez dyrektora szkoły postępowania dyscyplinarnego wobec ucznia – powiadomienia odpowiednich organów

VI. PROCEDURA POSTĘPOWANIA NA WYPADEK WYSTĄPIENIA AGRESYWNYCH ZACHOWAŃ W SZKOLE

Agresja słowna:

1. Należy bezzwłocznie podjąć działania mające na celu powstrzymanie i wyeliminowanie tego zjawiska.
2. Należy powiadomić wychowawcę klasy i/lub dyrektora, pedagoga/psychologa.
3. Wychowawca (pedagog lub psycholog) przeprowadza rozmowę z uczniem mającą na celu wyjaśnienie okoliczności zdarzenia. Rozmowę z ofiarą i agresorem należy przeprowadzić osobno.
4. Wychowawca (pedagog/psycholog) przeprowadza rozmowę ze sprawcą i ofiarą w celu ustalenia okoliczności zdarzenia, ustala wraz ze sprawcą formę zadośćuczynienia.
5. O zaistniałym zdarzeniu należy poinformować rodziców/opiekunów prawnych uczestników zdarzenia.
6. Pedagog/psycholog szkolny powinien udzielić pomocy terapeutycznej ofierze przemocy, wskazać, jak należy rodzić sobie w kontaktach z innymi.
7. W przypadku agresji fizycznej poczucia bezpieczeństwa i wsparcia wymagają również świadkowie ataku. Należy przeprowadzić rozmowę ze świadkami przemocy, wyjaśnić im

pojęcie agresji, przypomnieć normy i zasady reagowania na przemoc, ustalić działania w podobnych przypadkach.

8. W poważnych przypadkach np. uzyskania informacji o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu lub przestępstwa ściganego na wniosek poszkodowanego powiadamiana jest Policja.
9. Wobec ucznia przejawiającego zachowania agresywne stosuje się konsekwencje przewidziane w statucie lub regulaminie szkoły.

Agresja fizyczna:

1. Należy bezzwłocznie podjąć działania mające na celu powstrzymanie i wyeliminowanie tego zjawiska. Obowiązkiem każdego pracownika szkoły, który zaobserwował atak agresji fizycznej lub został o nim poinformowany jest przerwanie tego zachowania. Pracownik szkoły powinien w sposób stanowczy i zdecydowany przekazać uczestnikom agresji, że nie wyraża zgody na takie zachowanie. Należy mówić dobitnie, głośno, stanowczo, używać krótkich komunikatów. W razie potrzeby należy zadbać o uniemożliwienie dalszego kontaktu między uczniami.
2. Należy powiadomić pielęgniarkę szkolną (jeśli taka jest w szkole), pedagoga i dyrektora szkoły oraz powiadomić wychowawcę/ów oraz rodziców (opiekunów prawnych) agresora i ofiary.
3. W przypadku zagrożenia życia (stan nieprzytomny) - pielęgniarka, pedagog/psycholog lub dyrektor szkoły wzywa natychmiast karetkę pogotowia, nawet bez uzyskania zgody rodziców (opiekunów prawnych).
4. Opiekę nad uczniem podczas udzielania pomocy medycznej, ale bez możliwości udzielenia zgody na operację, sprawuje osoba wyznaczona przez dyrektora szkoły.
5. Decyzję o dalszym leczeniu dziecka podejmują rodzice (opiekunowie prawni) poszkodowanego.
6. Pedagog szkolny/psycholog szkolny i wychowawcy klas przeprowadzają rozmowy z rodzicami (opiekunami prawnymi) obydwu stron oraz ze sprawcą i ofiarą. Z rozmów sporządzają notatkę.
7. Pedagog/psycholog szkolny powinien udzielić pomocy terapeutycznej ofierze przemocy, wskazać, jak należy radzić sobie w kontaktach z innymi,
8. W przypadku agresji fizycznej poczucia bezpieczeństwa i wsparcia wymagają również świadkowie ataku. Należy przeprowadzić rozmowę ze świadkami przemocy, wyjaśnić im pojęcie agresji, przypomnieć normy i zasady reagowania na przemoc, ustalić działania w podobnych przypadkach.

W przypadku wszczynania kolejnych ataków przez agresora, z widocznymi skutkami pobicia - szkoła kieruje sprawę na Policję, od postępowania której zależą dalsze losy sprawcy przemocy. Wobec agresora stosuje się konsekwencje przewidziane w statucie.

VII. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU UŻYWANIA SŁÓW WULGARNYCH PRZEZ UCZNIÓW

1. Powiadomić wychowawcę klasy i pedagoga szkolnego.
2. Telefonicznie lub w razie potrzeby pisemnie powiadomić rodziców lub opiekunów prawnych; zaprosić do współpracy nad rozwiązaniem problemu.
3. Przeprowadzić rozmowę z dzieckiem i rodzicami, udokumentować rozmowę, w tym ewentualnie spisać kontrakt.
4. Wyciągnąć stosowne konsekwencje wobec ucznia.

VIII. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU FAŁSZOWANIA PRZEZ UCZNIĄ DOKUMENTÓW

(Dokonanie wpisów do dziennika elektronicznego – wpisywanie, poprawianie ocen, usprawiedliwienie nieobecności)

1. Nauczyciel, który zauważył fakt fałszerstwa, powiadamia o tym zdarzeniu wychowawcę klasy.
2. Spotkanie wychowawcy z osobami zainteresowanymi.
3. Wychowawca wzywa rodziców ucznia do szkoły i przeprowadza z nimi rozmowę.
4. W razie powtarzających się incydentów wychowawca powiadamia pedagoga.
5. Wpis do Rejestru Zdarzeń
6. Rozmowa wychowawcy i pedagoga szkolnego z rodzicami ucznia.
7. Zastosowanie kary regulaminowej, w tym obniżenie oceny zachowania.

IX. PROCEDURA POSTĘPOWANIA NA WYPADEK WYSTĄPIENIA KRADZIEŻY LUB WYMUSZENIA PIENIĘDZY LUB PRZEDMIOTÓW WARTOŚCIOWYCH

1. Działania mające na celu powstrzymanie i niwelowanie tego zjawiska winny zostać podjęte bezzwłocznie.
2. Osoba, która wykryła kradzież, powinna natychmiast powiadomić dyrektora szkoły.
3. Należy przekazać sprawcę czynu (o ile jest znany i przebywa na terenie szkoły) pod opiekę pedagoga szkolnego lub dyrektora szkoły.
4. Należy zabezpieczyć dowody przestępstwa tj. przedmiotów pochodzących z kradzieży lub wymuszenia i przekazanie ich Policji.
5. Należy zażądać, aby uczeń przekazał skradzioną rzecz, pokazał zawartość torby szkolnej oraz kieszeni we własnej odzieży oraz przekazał inne przedmioty budzących podejrzenie co do ich związku z poszukiwaną rzeczą - w obecności innej osoby, np. wychowawcy klasy, pedagoga szkolnego, dyrektora lub innego pracownika szkoły (należy pamiętać, że pracownik szkoły nie ma prawa samodzielnie wykonać czynności przeszukania odzieży ani teczki ucznia. Może to zrobić tylko Policja).
6. We współpracy z pedagogiem szkolnym należy ustalić okoliczności czynu i ewentualnych świadków zdarzenia.
7. Dyrektor szkoły winien wezwać rodziców (opiekunów prawnych) sprawcy i przeprowadzić rozmowy z uczniem w ich obecności. Należy sporządzić notatkę z tej rozmowy podpisaną przez rodziców.
8. Należy powiadomić Policję.
9. Sprawca winien dokonać zadośćuczynienia poszkodowanemu w kradzieży.

X. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU STOSOWANIA PRZEZ UCZNIĄ PRZEMOCY PSYCHICZNEJ WOBEC INNEGO UCZNIĄ

1. Jeśli powstanie podejrzenie stosowania wobec jednego z uczniów przemocy psychicznej przez innego ucznia, należy zawiadomić niezwłocznie pedagoga.
2. Pedagog przeprowadza rozmowę z uczniem-ofiarą celem ustalenia, kto stosuje wobec niego przemoc, jak długo to trwa, na czym polega, jakie odniósł szkody.
3. Z dokonanych ustaleń sporządza notatkę i informuje dyrektora szkoły celem podjęcia odpowiednich działań.
4. Pedagog wzywa rodziców/prawnych opiekunów ucznia-ofiary do szkoły i na spotkaniu z dyrektorem szkoły oraz wychowawcą informuje o dokonanych ustaleniach oraz możliwych do podjęcia środkach (objęcie pomocą psychologiczno-pedagogiczną, monitorowanie sytuacji w klasie oraz obserwacja zachowania wobec ucznia-ofiary).

5. Pedagog wzywa rodziców/prawnych opiekunów ucznia-sprawcy do szkoły i na spotkaniu z dyrektorem szkoły oraz wychowawcą informuje o dokonanych ustaleniach, zobowiązaniu ucznia do poprawy zachowania, wyciągniętych konsekwencjach przewidzianych w Statucie szkoły oraz monitorowaniu zachowania ucznia-sprawcy przemocy.
6. Jeżeli sytuacja ma miejsce po raz pierwszy, sprawa może być rozwiązana polubownie.
7. Jeżeli podobne sytuacje są długotrwałe i powtarzają się, dyrektor szkoły zawiadamia o tym policję i sąd rodzinny (gdy uczeń nie ma ukończonych 17 lat).
8. Dyrektor szkoły w porozumieniu z wychowawcą klasy i pedagogiem szkolnym wymierza uczniowi - sprawcy karę przewidzianą w Statucie szkoły.

XI. PROCEDURY POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU PALENIA PAPIEROSÓW PRZEZ UCZNIÓW

1. Nauczyciel lub inny pracownik szkoły, który zauważy, że uczeń pali papierosy (także elektroniczne) lub ma uzasadnione podejrzenie, że uczeń użył wyrobów tytoniowych, natychmiast upomina ucznia, a jeżeli jest to możliwe odbiera mu papierosy i zabezpiecza je, aby zwrócić rodzicom. Następnie informuje o tym zdarzeniu wychowawcę klasy.
2. Kroki podejmowane, gdy uczeń po raz pierwszy zastał przyłapany na używaniu papierosów:
 - a) wychowawca klasy informuje ucznia o kolejnych krokach, jakie zamierza podjąć w jego sprawie oraz wyciąga konsekwencje przewidziane w regulaminie (obniżenie zachowania o jeden stopień za dany miesiąc), następnie wychowawca informuje rodziców o fakcie używania papierosów przez ucznia i wzywa ich do szkoły na rozmowę, oraz informuje o sytuacji pedagoga szkolnego,
 - b) pedagog szkolny wpisuje ucznia na prowadzoną przez siebie listę uczniów palących papierosy, a następnie przeprowadza rozmowę profilaktyczną na temat szkodliwości palenia oraz przedstawia uczniowi konsekwencje prawne wynikające z palenia przez nieletnich. Pedagog stara się ocenić przyczyny i rozmiary problemu, określić źródło pochodzenia papierosów oraz ustalić formę rehabilitacji (np. działania pozalekcyjne na rzecz szkoły),
 - c) podczas rozmowy z rodzicami wychowawca/pedagog rozważa przyczynę i skalę problemu, zobowiązuje rodziców do szczególnego nadzoru nad dzieckiem oraz informuje rodziców o konsekwencjach jakie mu grożą w razie powtórnego palenia papierosów, w tym o konsekwencjach prawnych, jakie sprowadza na ucznia palenie na terenie szkoły (*zgłoszenie na policję i do sądu rodzinnego podejrzenia o demoralizacji nieletniego, możliwości wytoczenia rodzicom/opiekunom procesu sądowego w sprawie przyzwolenia na demoralizację nieletniego pozostającego pod ich opieką, możliwości ukarania rodziców/opiekunów karą grzywny, możliwości nałożenia na rodzinę kurateli sądowej*),
3. Kroki podejmowane, gdy uczeń po raz kolejny został przyłapany na używaniu papierosów:
 - a) wychowawca informuje rodziców o ponownym fakcie używania papierosów przez ucznia i wzywa ich do szkoły na rozmowę wraz z dzieckiem, oraz informuje o sytuacji pedagoga szkolnego,
 - b) w czasie rozmowy z rodzicami pedagog informuje ucznia i jego rodziców o konsekwencjach jakie poniesie uczeń (kara statutowa nie niższa niż nagana wychowawcy klasy). Podczas

rozmowy rozważane są przyczyny sięgania ucznia po papierosy oraz możliwości zaprzestania przez niego tej praktyki. Uczeń zostaje zobowiązany do bezwzględnego przestrzegania regulaminu szkolnego, a rodzice do szczególnego nadzoru nad dzieckiem, ścisłej współpracy ze szkołą oraz zgłoszenia się do placówki specjalistycznej w celu udzielenia dziecku pomocy w wyjściu z nałogu. Ponadto pedagog informuje ucznia oraz jego rodziców o konsekwencjach, jakie mu grożą w razie dalszego palenia papierosów,

- c) pedagog odnotowuje fakt przyłapania ucznia na prowadzonej przez siebie liście uczniów palących papierosy i pracuje z danym uczniem według przygotowanego przez siebie planu (poza czasem obowiązkowych zajęć szkolnych), a w razie potrzeby tworzy grupę terapeutyczną z uczniów, u których ujawniono problem palenia.
4. Jeżeli dotychczasowe działania nie przyniosły skutku, bądź też w przypadku braku skutecznej reakcji rodziców na informacje o paleniu papierosów przez ucznia, dyrektor szkoły powiadamia policję/sąd rodzinny o podejrzeniu demoralizacji nieletniego.

XII. PROCEDURY POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU PRZEJAWIANIA PRZEZ UCZNIĄ ZACHOWAŃ ŚWIADCZĄCYCH O DEMORALIZACJI

W przypadku uzyskania informacji, że uczeń, który nie ukończył 18 lat, używa alkoholu lub innych środków w celu wprowadzenia się w stan odurzenia, uprawia nierząd, bądź przejawia inne zachowania świadczące o demoralizacji, nauczyciel powinien podjąć następujące kroki:

1. Przekazać uzyskaną informację wychowawcy klasy.
2. Wychowawca informuje o fakcie pedagoga/psychologa szkolnego i dyrektora szkoły.
3. Wychowawca wzywa do szkoły rodziców (prawnych opiekunów) ucznia i przekazuje im uzyskaną informację. Przeprowadza rozmowę z rodzicami oraz z uczniem, w ich obecności. W przypadku potwierdzenia informacji, zobowiązuje ucznia do zaniechania negatywnego postępowania, rodziców zaś bezwzględnie do szczególnego nadzoru nad dzieckiem. W toku interwencji profilaktycznej może zaproponować rodzicom skierowanie dziecka do specjalistycznej placówki i udział dziecka w programie terapeutycznym.
4. Jeżeli rodzice odmawiają współpracy lub nie stawiają się do szkoły, a nadal z wiarygodnych źródeł napływają informacje o przejawach demoralizacji ich dziecka, szkoła pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji sąd rodzinny lub policję (specjalistę ds. nieletnich).
5. Podobnie, szkoła powiadamia sąd lub policję, jeżeli wykorzysta wszystkie dostępne jej środki oddziaływań wychowawczych (*rozmowa z rodzicami, ostrzeżenie ucznia, spotkania z pedagogiem, psychologiem itp.*), a ich zastosowanie nie przynosi oczekiwanych rezultatów. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tych instytucji.
6. Jeżeli zachowania świadczące o demoralizacji przejawia uczeń, który ukończył 18 lat, a nie jest to udział w działalności grup przestępczych czy popełnienie przestępstwa, to postępowanie nauczyciela powinno być określone przez wewnętrzny regulamin szkoły.

7. W przypadku uzyskania informacji o popełnieniu przez ucznia, który ukończył 17 lat, przestępstwa ściganego z urzędu lub jego udziału w działalności grup przestępczych, zgodnie z art. 304 § 2 kodeksu postępowania karnego, szkoła jako instytucja jest obowiązana niezwłocznie zawiadomić o tym prokuratora lub policję. W każdym przypadku popełnienia czynu karalnego przez ucznia, który nie ukończył 17 lat należy zawiadomić policję lub sąd rodzinny.

XIII. PROCEDURY POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU, GDY NA TERENIE SZKOŁY ZNAJDUJE SIĘ UCZEŃ BĘDĄCY POD WPŁYWEM ALKOHOLU LUB NARKOTYKÓW

1. Osoba powiadamia o swoich przypuszczeniach wychowawcę klasy.
2. Osoba dorosła odizolowuje ucznia od reszty klasy, ale ze względów bezpieczeństwa nie pozostawia go samego. Stwarza warunki, w których nie będzie zagrożone jego życie lub zdrowie.
3. Wzywa lekarza w celu stwierdzenia stanu nietrzeźwości lub odurzenia, ewentualnie udzielenia pomocy medycznej.
4. Zawiadamia o tym fakcie dyrektora szkoły oraz rodziców/prawnych opiekunów, których zobowiązuje do niezwłocznego odebrania ucznia ze szkoły.
5. Gdy rodzice/prawni opiekunowie odmówią odebrania dziecka, o pozostaniu ucznia w szkole czy przewiezieniu do placówki służby zdrowia albo przekazanie go do dyspozycji funkcjonariuszom Policji decyduje lekarz, po ustaleniu aktualnego stanu zdrowia ucznia i w porozumieniu z dyrektorem szkoły.
6. W przypadku stwierdzenia stanu nietrzeźwości Policja ma możliwość przewiezienia ucznia do izby wytrzeźwień – na czas niezbędny do wytrzeźwienia (maksymalnie do 24 godzin). O fakcie umieszczenia zawiadamia rodziców/prawnych opiekunów oraz sąd rodzinny, jeśli uczeń nie ukończył 18 lat.
7. Jeżeli powtarzają się przypadki, w których uczeń (przed ukończeniem 18 r. ż.) znajduje się pod wpływem alkoholu lub narkotyków na terenie szkoły, to dyrektor szkoły ma obowiązek powiadomienia o tym Policji lub sądu rodzinnego.
8. Spożywanie alkoholu na terenie szkoły przez ucznia stanowi wykroczenie z art. Art. 43 ust. 1 Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Należy o tym fakcie powiadomić Policję. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tej instytucji.
9. Podjęcie przez szkołę interwencji służącej udzieleniu pomocy uczniowi używającemu substancje psychoaktywne oraz jego rodzinie.
10. W ramach podjętej interwencji szkoła powinna stosować zasadę poufności i ochrony danych osobowych.

XIV. PROCEDURY POSTĘPOWANIA, GDY NA TERENIE SZKOŁY ZNAJDUJE SIĘ SUBSTANCJA PRZYPOMINAJĄCA NARKOTYK

1. Zachowując środki ostrożności, uniemożliwić dostęp osób niepowołanych do substancji.
2. Podjąć próbę ustalenia (w miarę możliwości i działań pedagogicznych), do kogo należy znaleziona substancja.
3. Powiadomić dyrektora szkoły i wezwać Policję.
4. Po przyjeździe Policji niezwłocznie wskazać ujawnioną substancję oraz przekazać wszelkie, szczegółowe informacje dotyczące zdarzenia.

XV. PROCEDURY POSTĘPOWANIA, GDY NAUCZYCIEL PODEJRZEWA, ŻE UCZEŃ POSIADA PRZY SOBIE SUBSTANCJĘ PRZYPOMINAJĄCĄ NARKOTYK

1. Nauczyciel w obecności innej osoby (wychowawcy, pedagoga, dyrektora, itp.) ma prawo żądać, aby uczeń przekazał mu tę substancję, pokazał zawartość plecaka szkolnego oraz kieszeni (we własnej odzieży), ew. innych przedmiotów budzących podejrzenie co do ich związku z poszukiwaną substancją. Nauczyciel nie ma prawa samodzielnie wykonać czynności przeszukania odzieży ani plecaka ucznia – jest to czynność zastrzeżona dla Policji.
2. O swoich spostrzeżeniach powiadamia dyrektora szkoły oraz rodziców/opiekunów prawnych wzywa ich do natychmiastowego stawiennictwa – rodziców po ustaleniu z Policją.
3. W przypadku, gdy uczeń, mimo wezwania, odmawia przekazania nauczycielowi substancji i pokazania zawartości plecaka, dyrektor szkoły wzywa Policję, która przeszukuje odzież i przedmioty należące do ucznia oraz zabezpiecza znalezioną substancję i zabiera ją do ekspertyzy.
4. Jeżeli uczeń wyda substancję dobrowolnie, nauczyciel, po odpowiednim zabezpieczeniu, zobowiązany jest bezzwłocznie do przekazania ją Policji. Wcześniej próbuje ustalić, w jaki sposób uczeń wszedł w posiadanie substancji. Całe zdarzenie nauczyciel dokumentuje, sporządzając możliwie dokładną notatkę z ustaleń wraz ze swoimi spostrzeżeniami.

XVI. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU STOSOWANIA PRZEZ UCZNIA PRZEMOCY PSYCHICZNEJ WOBEC INNEGO UCZNIA

1. Jeśli powstanie podejrzenie stosowania wobec jednego z uczniów przemocy psychicznej przez innego ucznia, należy zawiadomić niezwłocznie pedagoga.
2. Pedagog przeprowadza rozmowę z uczniem-ofiarą celem ustalenia, kto stosuje wobec niego przemoc, jak długo to trwa, na czym polega, jakie odniósł szkody.

3. Z dokonanych ustaleń sporządza notatkę i informuje dyrektora szkoły celem podjęcia odpowiednich działań.
4. Pedagog wzywa rodziców/prawnych opiekunów ucznia-ofiary do szkoły i na spotkaniu z dyrektorem szkoły oraz wychowawcą informuje o dokonanych ustaleniach oraz możliwych do podjęcia środkach (objęcie pomocą psychologiczno-pedagogiczną, monitorowanie sytuacji w klasie oraz obserwacja zachowania wobec ucznia-ofiary).
5. Pedagog wzywa rodziców/prawnych opiekunów ucznia-sprawcy do szkoły i na spotkaniu z dyrektorem szkoły oraz wychowawcą informuje o dokonanych ustaleniach, zobowiązaniu ucznia do poprawy zachowania, wyciągniętych konsekwencjach przewidzianych w Statucie szkoły oraz monitorowaniu zachowania ucznia-sprawcy przemocy.
6. Jeżeli sytuacja ma miejsce po raz pierwszy, sprawa może być rozwiązana polubownie.
7. Jeżeli podobne sytuacje są długotrwałe i powtarzają się, dyrektor szkoły zawiadamia o tym policję i sąd rodzinny (gdy uczeń nie ma ukończonych 17 lat).
8. Dyrektor szkoły w porozumieniu z wychowawcą klasy i pedagogiem szkolnym wymierza uczniowi - sprawcy karę przewidzianą w Statucie szkoły.

XVII. ZASADY POSTĘPOWANIA W SYTUACJI POSIADANIA PRZEZ UCZNIĄ PRZEDMIOTÓW NIEDOZWOLONYCH NA TERENIE SZKOŁY

1. Nakłonienie ucznia do oddania niebezpiecznego przedmiotu;
2. Jeżeli uczeń odmawia oddania przedmiotu zabronionego należy go poinformować, że ma taki obowiązek, w przypadku dalszej odmowy, uczeń ponosi konsekwencje za złamanie regulaminu szkoły;
3. W przypadku, gdy użycie zabronionego przedmiotu może stanowić zagrożenie dla życia lub zdrowia natychmiastowe powiadomienie dyrekcji szkoły, która zawiadamia Policję.
4. W każdym przypadku powiadomienie rodziców, wychowawcy i dyrekcji szkoły, także kuratora sądowego (jeżeli uczeń posiada takowy nadzór).

XVIII. PROCEDURA POSTĘPOWANIA WOBEC UCZNIĄ POKRZYWDZONEGO CZYNEM KARALNYM / PRZESTĘPSTWEM

W przypadku, gdy **uczeń jest pokrzywdzony** czynem karalnym/przestępstwem, nauczyciel powinien podjąć następujące czynności:

1. Udzielić pierwszej pomocy (przedmedycznej), bądź zapewnić jej udzielenie (poprzez wezwanie karetki pogotowia, w przypadku, jeśli uczeń doznał obrażeń).
2. Niezwłocznie powiadomić dyrektora szkoły.
3. Powiadomić rodziców ucznia.

4. Niezwłocznie wezwać Policję (w przypadku, gdy istnieje konieczność profesjonalnego zabezpieczenia śladów przestępstwa, ustalenia okoliczności i ewentualnych świadków zdarzenia).

W innych przypadkach powiadomienie Policji może nastąpić później, np. w formie pisemnej.

XIX. PROCEDURA POSTĘPOWANIA WOBEC UCZNIĄ – SPRAWCY CZYNU KARALNEGO LUB PRZESTĘPSTWA

Postępowanie nauczyciela wobec ucznią – sprawcy czynu karalnego powinno być następujące:

1. O fakcie niezwłocznie powiadomić dyrektora szkoły.
2. Ustalić okoliczności czynu oraz ewentualnych świadków zdarzenia.
3. Przypadku, gdy sprawca jest znany i przebywa na terenie szkoły, przekazać go pod opiekę dyrektora szkoły lub pedagoga.
4. Powiadomić rodziców ucznia.
5. W przypadku poważnych spraw (rozbój, kradzież, uszkodzenie ciała, itp.), gdy nieletni sprawca nie jest uczniem szkoły i jego tożsamość nie jest szkole znana, należy niezwłocznie powiadomić Policję, w innych przypadkach powiadomienie Policji może nastąpić później, np. w formie pisemnej.
6. Zabezpieczyć ewentualne dowody lub przedmioty pochodzące z przestępstwa, a następnie przekazać je Policji.

XX. PROCEDURA WYKONYWANIA PRZEZ POLICJĘ CZYNNOŚCI SŁUŻBOWYCH NA TERENIE SZKOŁY

1. Funkcjonariusz policji przedstawia dyrektorowi powód przybycia i okazuje legitymację służbową.
2. Dyrektor ma prawo zapisać dane osobowe policjanta oraz nr jego legitymacji służbowej w celu sporządzenia własnej dokumentacji.
3. Policjant informuje dyrektora o przyczynie przybycia i czynnościach przeprowadzanych na terenie szkoły.
4. Uprawnienia policji na terenie szkoły są następujące:
 - 1) wylegitymowanie ucznia przez policję,
 - 2) przeszukanie ucznia przez policję,

- 3) przesłuchanie ucznia
- 4) zatrzymanie.
5. Pedagog szkolny sprowadza ucznia do gabinetu dyrektora, gdzie policjant informuje go o przyczynach przybycia i czynnościach, jakie zostaną wykonane.
6. Policja informuje rodziców nieletniego o wykonanych czynnościach i zobowiązuje ich do przybycia do szkoły, komendy, komisariatu policji celem uczestniczenia w czynnościach.
7. Dyrektor szkoły informuje telefonicznie rodziców o podjętych działaniach względem dziecka przez policję. W przypadku braku kontaktu sporządza notatkę.
8. Jeżeli rodzice nie mogą uczestniczyć w przesłuchaniu, dyrektor wyznacza nauczyciela, pedagoga do uczestnictwa w czynnościach, które są przeprowadzane w szkole lub jednostce policji.

PROCEDURY REAGOWANIA
PRACOWNIKÓW SZKOŁY IM. JANA
PAWŁA II W ŁOSOSINIE DOLNEJ
W PRZYPADKU WYSTĄPIENIA
W SZKOLE
ZEWNĘTRZNYCH ZAGROŻEŃ
FIZYCZNY

Styczeń, 2023r.

Spis treści

I. EWAKUACJA W TRAKCIE LEKCJI I PRZERWY – ZASADY POSTĘPOWANIA PO OGŁOSZENIU ALARMU W SZKOLE.....	3
II. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU WTARGNIĘCIE NAPASTNIKA (TERRORYSTY) DO SZKOŁY	5
III. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU PODŁOŻENIA ŁADUNKU WYBUCHOWEGO	7
IV. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU PODŁOŻENIA W SZKOLE PODEJRZANEGO PAKUNKU	8
V. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W SYTUACJI SKAŻENIA CHEMICZNEGO LUB BIOLOGICZNEGO SZKOŁY.....	9
VI. INSTRUKCJA URUCHAMIANIA PROCEDURY W PRZYPADKU ZAGROŻEŃ ZEWNĘTRZNYCH.....	12

I. EWAKUACJA W TRAKCIE LEKCJI I PRZERWY – ZASADY POSTĘPOWANIA PO OGŁOSZENIU ALARMU W SZKOLE

Alarm lokalny w szkole jest jednym z kilku rodzajów alarmów, które mogą być ogłaszane w konsekwencji wystąpienia zagrożeń ekologicznych lub innych spowodowanych działalnością człowieka. Ma on na celu zapewnienie bezpieczeństwa w razie zagrożenia życia i zdrowia młodzieży przebywającej na terenie szkoły.

Najczęstszymi przyczynami, dla których może zajść konieczność ogłoszenia alarmu w szkole, są zagrożenia związane z powstaniem pożaru, a także możliwość rozprzestrzenienia na terenie szkoły niebezpiecznych substancji chemicznych lub ładunków wybuchowych. Najważniejszym działaniem, jakie należy podjąć w przypadku stwierdzenia zagrożenia, jest jak najszybsze powiadomienie o niebezpieczeństwie wszystkich osób znajdujących się w strefie zagrożenia i natychmiastowe podjęcie działań mających na celu ratowanie zdrowia i życia osób zagrożonych.

W tym celu korzystamy z sygnału alarmu lokalnego, którym w szkole są **trzy sygnały dzwonka, trwające około 10 sekund każdy, następujące bezpośrednio po sobie**. Alarm lokalny w szkole jest sygnałem, który powinien być znany wszystkim uczniom i pracownikom szkoły. Tylko w wypadku, gdy nastąpiło bezpośrednie zagrożenie życia, nauczyciel sam podejmuje decyzję o ewakuacji, nie czekając na ogłoszenie alarmu.

O ewakuacji decyduje dyrektor, który po otrzymaniu meldunku od nauczyciela lub innej osoby zgłaszającej zagrożenie oraz rozpoznaniu sytuacji podejmuje decyzję o zawiadomieniu służb (policja, straż pożarna) i ogłoszeniu alarmu. W sytuacji braku prądu, sygnał alarmowy może być ogłaszany za pomocą gwizdka lub dzwonka ręcznego z jednoczesnym komunikatem słownym podawanym przez osoby ogłaszające alarm. Jest to sygnał do natychmiastowego działania dla wszystkich pracowników szkoły oraz do bezwzględnego wykonywania poleceń nauczycieli przez uczniów. W dużej liczbie przypadków wystąpienia zagrożenia bezpieczeństwa fizycznego niezbędne jest wezwanie odpowiednich służb drogą telefoniczną.

Procedura wezwania powinna odbywać się zgodnie z poniższym schematem:

1) wybranie numeru odpowiedniej służby. Po zgłoszeniu się dyżurnego operatora danej służby podanie następujących informacji:

- rodzaj stwierdzonego zagrożenia
- nazwę i adres szkoły
- imię i nazwisko oraz pełnioną funkcję
- telefon kontaktowy
- zrealizowane dotąd działania w reakcji na zagrożenie

2) potwierdzenie przyjęcie zgłoszenia i zapisanie danych przyjmującego zgłoszenie.

O zagrożeniu należy bezzwłocznie poinformować odpowiednie służby:

- Policja 997
- Straż Pożarna 998
- Pogotowie Ratunkowe 999
- Europejski Telefon Alarmowy obowiązującym na terenie całej Unii Europejskiej 112
- Pogotowie Energetyczne 991
- Pogotowie Gazowe 992
- Pogotowie Ciepłownicze 993
- Pogotowie Wodno-Kanalizacyjne 994
- Wojewódzkie Centrum Zarządzania Kryzysowego 987
- Infolinia Policji (połączenie bezpłatne) 800 120 226.

Wszystkie działania od tej chwili mają prowadzić do jak najszybszej ewakuacji wszystkich osób znajdujących się na terenie szkoły. Musimy wiedzieć, że od tej chwili bezzwłocznie podporządkowujemy się poleceniom osób funkcyjnych. W przypadku uczniów taką osobą jest nauczyciel, z którym w tym momencie mamy zajęcia. Akcją nie może kierować wiele osób, bo prowadzi to tylko do dezorientacji i możliwości wybuchu paniki.

Po rozpoznaniu zagrożenia i dokonaniu oceny sytuacji nauczyciel decyduje o możliwej i najkrótszej drodze ewakuacji z budynku. Uczniowie na polecenie nauczyciela ustawiają się w szeregu i w sposób zorganizowany kierują się do wskazanego wyjścia ewakuacyjnego. Należy się poruszać po prawej stronie korytarzy i klatek schodowych, wykonując polecenia osób funkcyjnych. Jeżeli alarm zostanie ogłoszony w czasie przerwy, uczniowie powinni skupić się wokół najbliższej stojącego nauczyciela. Nauczyciele i uczniowie, którzy mają lekcje na wyższych kondygnacjach, schodzą po stwierdzeniu, że uczniowie niższych kondygnacji opuścili już budynek i drogi ewakuacyjne są już wolne. Po opuszczeniu budynku uczniowie wraz z nauczycielem udają się na miejsce zbiórki. Jeżeli alarm jest ogłoszony w czasie przerwy to natychmiast udajemy się (jeżeli tylko nie zagraża to naszemu bezpieczeństwu) pod salę, gdzie mamy mieć zajęcia i stamtąd pod opieką nauczyciela postępujemy jak wyżej.

Zbiórka na placu alarmowym służy sprawdzeniu obecności uczniów klas i ustalenia osób nieobecnych. Jest to bardzo istotne dla prowadzenia akcji ratunkowej przez wezwane służby ratownicze.

Najważniejsze zasady, które powinien pamiętać i przestrzegać każdy uczeń z chwilą ogłoszenia alarmu w szkole:

1. słuchaj i wykonuj dokładnie polecenia nauczyciela,
2. bądź opanowany, nie ulegaj panice,
3. po przerwaniu zajęć udaj się na miejsce zbiórki wraz z klasą drogą wskazywaną przez nauczyciela,
4. pomagaj osobom słabszym,
5. bezzwłocznie podporządkowuj się osobom funkcyjnym,
6. nie lekceważ zagrożenia, nawet wówczas, gdy nie zagraża ci bezpośrednio.

W przypadku osób niepełnosprawnych bezpieczna ewakuacja powinna uwzględniać rodzaj oraz stopień niepełnosprawności, wiek wychowanków i ewentualne wykorzystanie na potrzeby ewakuacji pomocy ze strony innych osób (pracowników, uczniów).

Aby ułatwić ewakuację osób z niepełnosprawnościami możemy wykorzystać informacje zawarte w procedurach ewakuacji lub instrukcji bezpieczeństwa budynku:

1. należy sporządzić listę uczniów z różnymi rodzajami niepełnosprawności,
2. należy rozplanować zajęcia klas, w których uczą się osoby niepełnosprawne w taki sposób, by osoby te nie musiały przemieszczać się poza najniższą kondygnację naziemną budynku (przeważnie parter), należy przystosować drogi ewakuacyjne do poruszania się osób z różną niepełnosprawnością,
3. należy wyznaczyć opiekuna osoby niepełnosprawnej na czas ewakuacji.

II. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU WTARGNIĘCIE NAPASTNIKA (TERRORYSTY) DO SZKOŁY

Terrorysta – osoba posługująca się bronią, która eliminuje lub próbuje wyeliminować osoby znajdujące się na określonym obszarze, w obiekcie lub budynku.

Poniższe rekomendacje odnoszą się do niezbędnej reakcji nauczyciela i dotyczą sytuacji wtargnięcia napastnika z niebezpiecznym narzędziem lub bronią, który strzela do osób znajdujących się na korytarzu i w salach lekcyjnych, tzw. aktywny strzelec.

- **Jeżeli nie miałeś szansy na ucieczkę, ukryj się, zamknij drzwi na klucz (zabarykaduj się)** – szybkie zamknięcie drzwi może uniemożliwić napastnikowi wejście do pomieszczenia i zabicie kolejnych osób.
- **Wycisz i uspokój uczniów** – wszelkie dźwięki wydostające się z sal lekcyjnych mogą spowodować próbę wejścia napastnika do pomieszczenia lub ostrzelanie sali lekcyjnej przez drzwi czy ścianę.
- **Zaopiekuj się uczniami ze SPE i uczniami, którzy potrzebują pomocy** – należy zwrócić szczególną uwagę na dzieci, które specyficznie reagują na stres i mogą mieć problemy z opanowaniem emocji.
- **Każ bezwzględnie wyciszyć, wyłączyć telefony** – niespodziewane sygnały telefonów mogą zdradzić obecność osób wewnątrz zamkniętych pomieszczeń i zachęcić napastnika do wejścia.
- **Poinformuj policję wysyłając informację tekstową – SMS o zaistniałej sytuacji** – w przypadku wtargnięcia napastnika do szkoły niezbędnym jest natychmiastowe przekazanie informacji policji.
- **Zasłoń okno, zgaś światło** – należy zaciemnić salę aby utrudnić obserwację osób zabarykadowanych w salach lekcyjnych przez osoby współpracujące z napastnikami, a znajdujące się na zewnątrz obiektu szkolnego.
- **Nie przemieszczaj się** – przemieszczanie się może powodować dźwięki lub cień, który może zostać zauważony przez napastników.

- **Stań poniżej linii okien, zejź z światła drzwi** – przebywanie w świetle drzwi rzuca cień i może zostać zauważone przez napastników.
- **Zejź z linii strzału, połóż się na podłodze** – z reguły napastnicy strzelają na wysokości około 1 do 1,5 m. Strzały z broni palnej bez problemu penetrują drzwi i mogą zabić osoby znajdujące się wewnątrz.
- **Jeżeli padną strzały, nie krzycz** – napastnicy oddając na ślepo strzały przez zamknięte drzwi chcą sprowokować krzyki przerażonych osób i upewnić się czy w salach rzeczywiście nikogo nie ma.
- **Nie otwieraj nikomu drzwi** – interweniujące oddziały policji w przypadku takiej konieczności same otworzą drzwi. Napastnicy mogą zmusić osoby funkcyjne do przekazania komunikatu, który ma spowodować otwarcie drzwi.
- **W przypadku wtargnięcia napastnika do pomieszczenia podejmij walkę, która może być ostatnią szansą na uratowanie życia** – w sytuacji obecności aktywnego strzelca jego celem jest zabicie jak największej liczby ludzi. W takiej sytuacji podjęcie walki może dać jedyną szansę na uratowanie życia.

W przypadku bezpośredniego kontaktu z napastnikami, którzy dążą do przejęcia kontroli nad szkołą:

- **Wykonuj bezwzględnie polecenia napastnika** – wszelkie próby oporu mogą być uznane przez napastników jako akt agresji i zakończyć się śmiercią zakładników.
- **Na żądanie terrorystów oddaj im przedmioty osobiste, np. telefon** – wszelkie próby oszukania napastników mogą zakończyć się śmiercią osoby oszukującej.
- **Poinformuj, że nie możesz wykonać jakiegos polecenia** – w takim przypadku ewentualne niewykonanie polecenia napastników nie zostanie potraktowane jako próba oporu.
- **Nie patrz terrorystom w oczy, unikaj kontaktu wzrokowego** – w takiej sytuacji patrzenie w oczy może zostać uznane za akt prowokacji i agresji.
- **Nigdy nie odwracaj się plecami do napastnika** – odwracanie plecami może zostać uznane jako akt agresji czy lekceważenia, utrudnia także orientację w sytuacji.
- **Nie zwracaj na siebie uwagi** – niezwracanie na siebie uwagi może zwiększyć szansę na uratowanie życia w przypadku, gdy zamachowcy zdecydują się zabić kogoś dla przykładu.
- **Nie lekceważ napastnika i nie bądź agresywny** – brak szacunku i agresja mogą zostać ukarane przez zamachowców.
- **Nie oszukuj terrorysty** – oszustwo może zostać potraktowane jako brak szacunku czy agresji i zostać ukarane.
- **Uspokój uczniów, zawsze zwracaj się do nich po imieniu** – zwracanie się do uczniów po imieniu pozwala na ich spersonalizowanie, co może spowodować lepsze ich traktowanie przez zamachowców.
- **Poinformuj napastnika o uczniach ze schorzeniami** – wiedza ta w konsekwencji obniży agresję ze strony zamachowców wobec dzieci, których zachowanie odstaje od reszty.
- **Pytaj zawsze o pozwolenie, np. gdy chcesz się zwrócić do uczniów** – każda aktywność podjęta bez zgody zamachowców może zostać potraktowana jako akt oporu czy agresji i w konsekwencji ukarana.

- **Zawsze korzystaj z dobrej woli terrorysty** – nigdy nie wiadomo, kiedy kolejny raz będziemy mogli napić się czy zjeść posiłek.

W przypadku działań antyterrorystycznych podjętych przez policję:

- **Nie uciekaj z miejsca zdarzenia, nie wykonuj gwałtownych ruchów – możesz zostać uznany za terrorystę** – policja w trakcie operacji odbijania zakładników nie jest w stanie odróżnić napastników od ofiar.
- **Nie próbuj pomagać służbom ratowniczym, dyskutować z nimi** – próba pomocy siłom bezpieczeństwa bez ich wyraźnej zgody czy prośby może zostać potraktowane jako akt agresji.
- **Położ się na podłodze, trzymaj ręce z otwartymi dłońmi najlepiej na wysokości głowy** – taka pozycja pozwala widzieć ewentualne niebezpieczne narzędzia będące w posiadaniu zamachowców, którzy wtopili się w szeregi zakładników.
- **Słuchaj poleceń i instrukcji grupy antyterrorystycznej, poddawaj się jej działaniom** – postawa taka ułatwia działania policji, a także identyfikację zamachowców, którzy próbują się wtopić w szeregi napastników.
- **Nie trzymaj oczu w przypadku użycia gazów łzawiących** – tarcie oczu tylko pogarsza skutki użycia gazu łzawiącego.
- **Pytaj o pozwolenie zaopiekowania się swoimi uczniami** – wszelkie samowolne działania mogą zostać potraktowane jako akt agresji i mogą utrudnić akcję ratunkową.
- **Odpowiadaj na pytania funkcjonariuszy** – policja zbiera kluczowe informacje mające się przyczynić do skutecznej akcji uwolnienia zakładników i identyfikacji zamachowców.
- **Bądź przygotowany na traktowanie ciebie jako potencjalnego terrorysty dopóki twoja tożsamość nie zostanie potwierdzona** – w pierwszej fazie operacji odbijania zakładników policja nie jest w stanie odróżnić zakładników od napastników, którzy często próbują się wtapiać w tłum i uciec z miejsca ataku.
- **Po wydaniu polecenia wyjścia – opuść pomieszczenie jak najszybciej, oddal się we wskazanym kierunku** – w przypadku interwencji sił bezpieczeństwa należy wykonać polecenia dokładnie tak, jak tego chcą siły interwencyjne.
- **Nie zatrzymuj się dla zabrania rzeczy osobistych, zawsze istnieje ryzyko wybuchu lub pożaru** – najważniejsze jest uratowanie życia i zdrowia, a dopiero później ratowanie dóbr materialnych.

III. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU PODŁOŻENIA ŁADUNKU WYBUCHOWEGO

Specyfika zamachu bombowego polega na tym, że nie rozróżnia on „swoich” czy „obcych”, inaczej niż w przypadku porwania lub użycia broni palnej, które dotyczą konkretnych osób. Przez materiał wybuchowy rozumiemy związek chemiczny lub mieszaninę kilku związków chemicznych, która jest zdolna w odpowiednich warunkach do gwałtownej reakcji chemicznej i której towarzyszy wydzielenie wielkiej liczby produktów gazowych w postaci wybuchu (detonacji lub deflagracji). Określenie ładunek materiału wybuchowego oznacza określoną ilość materiału wybuchowego przygotowanego do wysadzenia.

Otrzymanie informacji o podłożeniu ładunku wybuchowego:

1. **Prowadząc rozmowę z osobą informującą o podłożeniu ładunku wybuchowego zapamiętaj jak największą ilość szczegółów** – uzyskane informacje/szczegóły mogą być istotne dla policji dla identyfikacji sprawcy alarmu.
2. **Zapisz natychmiast wszystkie uzyskane lub zapamiętane informacje** – w przypadku stresującej sytuacji po pewnym czasie możesz mieć problemy z przypomnieniem sobie istotnych informacji.
3. **Poinformuj niezwłocznie o otrzymaniu zgłoszenia osobę odpowiedzialną w szkole za uruchomienie procedury** – osoba odpowiedzialna może zarządzić ewakuację całości personelu szkoły.
4. **Po usłyszeniu sygnału o podłożeniu ładunku wybuchowego rozpocznij ewakuację zgodnie z planem ewakuacji** – ewakuacja musi być rozpoczęta niezwłocznie po ogłoszeniu odpowiedniego sygnału. Ma ona na celu ochronę personelu przed skutkami ewentualnej eksplozji ładunku.
5. **Nie używaj telefonu komórkowego** – eksplozja ładunku może zostać zainicjowana falami emitowanymi przez telefon komórkowy.
6. **Sprawdź, jeżeli możesz, czy w klasie pozostały przedmioty, które nie należą do jej wyposażenia** – stwierdzenie obecności nieznanego przedmiotu w klasie może przyspieszyć akcję policji i zminimalizować skutki ewentualnej eksplozji.
7. **Bezwzględnie wykonuj polecenia osoby kierującej sytuacją kryzysową lub funkcjonariuszy służb** – w trakcie uruchomienia procedury niezbędna jest dyscyplina i niezwłoczne wykonywanie wszystkich poleceń osoby kierującej sytuacją kryzysową.
8. **W miejscu ewakuacji policz wszystkie dzieci i poinformuj osobę odpowiedzialną za kierowanie działaniami kryzysowymi** – szybkie sprawdzenie obecności wszystkich dzieci, ułatwi zakończenie ewakuacji całości personelu szkoły.
9. **Poinformuj rodziców o miejscu odbioru dzieci i drodze dojazdu** – informacja ta pozwoli rodzicom na sprawny odbiór dzieci i nie spowoduje blokowania dróg ewakuacyjnych.

IV. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU PODŁOŻENIA W SZKOLE PODEJRZANEGO PAKUNKU

Podejrzany pakunek to przesyłka z ładunkiem wybuchowym lub nieznaną substancją. W przypadku podejrzenia jej otrzymania:

1. **Odizoluj miejsce znajdowania się podejrzanego pakunku** – należy założyć, że podejrzany pakunek jest ładunkiem wybuchowym, dopóki taka ewentualność nie zostanie wykluczona.
2. **Nie dotykaj, nie otwieraj i nie przesuwaj podejrzanego pakunku** – w przypadku ładunku wybuchowego może on eksplodować w trakcie próby manipulowania.
3. **Okryj pakunek w przypadku stwierdzenia wydobywania się z niego innej substancji (tylko jeżeli czas na to pozwala)** – okrycie pakunku w przypadku wycieku nieznannej substancji może ograniczyć rozprzestrzenianie się substancji.

4. **Poinformuj o stwierdzeniu pakunku osobę odpowiedzialną za uruchomienie procedury** – osoba odpowiedzialna może zarządzić ewakuację całości personelu szkoły.
5. **Po usłyszeniu sygnału o podłożeniu ładunku wybuchowego rozpocznij ewakuację zgodnie z planem ewakuacji** – ewakuacja musi być rozpoczęta niezwłocznie po ogłoszeniu odpowiedniego sygnału. Ewakuacja ma na celu ochronę personelu przed skutkami ewentualnej eksplozji ładunku.
6. **Nie używaj telefonu komórkowego** – eksplozja ładunku może zostać zainicjowana falami emitowanymi przez telefon komórkowy.
7. **Bezwzględnie wykonuj polecenia osoby kierującej sytuacją kryzysową lub funkcjonariuszy służb** – w trakcie uruchomienia procedury niezbędna jest dyscyplina i niezwłoczne wykonywanie wszystkich poleceń osoby kierującej sytuacją kryzysową.
8. **W miejscu ewakuacji policz wszystkie dzieci i poinformuj osobę odpowiedzialną za kierowanie działaniami kryzysowymi** – szybkie sprawdzenie obecności wszystkich dzieci, ułatwi zakończenie ewakuacji całości personelu szkoły.
9. **Poinformuj rodziców o miejscu odbioru dzieci i drodze dojazdu** – informacja ta pozwoli rodzicom na sprawny odbiór dzieci i nie spowoduje blokowania dróg ewakuacyjnych.

V. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W SYTUACJI SKAŻENIA CHEMICZNEGO LUB BIOLOGICZNEGO SZKOŁY

Przez zagrożenie chemiczne rozumiemy uwolnienie niebezpiecznych dla ludzi i środowiska pierwiastków chemicznych oraz ich związków, mieszanin lub roztworów występujących w środowisku lub powstałych w wyniku działalności człowieka. Zagrożenie może wynikać także z stosowania broni biologicznej (broń B, broń bakteriologiczna). W broni B ładunki bojowe są wypełnione mikroorganizmami chorobotwórczymi: bakteriami (wąglik, brucelozą etc.) wirusami (ospy, gorączki krwotocznej, zapalenia mózgu, wirusa HIV), toksynami (rycyna, toksyna otulinowa), grzybami lub pierwotniakami.

SYTUACJA, GDY NASTAPIŁO SKAŻENIE SZKOŁY (SZKOŁA OTRZYMUJE INFORMACJE O MOŻLIWYM SKAŻENIU SUBSTANCJĄ CHEMICZNĄ/ BIOLOGICZNĄ - NP. TELEFON O ZAMIARZE ATAKU).

Należy wówczas:

1. **zaalarmować wszystkich przebywających na terenie szkoły, a osoby przebywające na zewnątrz ewakuować do budynku szkoły przemieszczając się pod wiatr oraz poprzecznie do kierunku wiatru,**
2. **natychmiast po ogłoszeniu alarmu powiadomić odpowiednie służby – policję, straż pożarną, pogotowie ratunkowe, kładąc szczególny nacisk na zawarcie w tym powiadomieniu informacji o charakterze potencjalnego ataku,**
3. **w budynku – szkole, zamknąć i uszczelnić okna, drzwi, otwory wentylacyjne, wyłączyć klimatyzację,**

4. **w miarę możliwości gromadzić podręczne środki ratownicze i odtrutki** – maski pyłowe, gazę, wate, kwas octowy, sok cytrynowy, oliwę jadalną, wodę, wodę utlenioną, mydło, olej parafinowy, środki pobudzające krążenie, spirytus do zmywania skóry,
5. **przygotować wilgotne tampony do ochrony dróg oddechowych, na wypadek przeniknięcia środka biologicznego lub chemicznych do wnętrza pomieszczeń** – częsta zmiana tamponu lub nawilżanie go wodą zabezpiecza przed nadmiernym pochłanianiem substancji,
6. **powstrzymać się od picia, spożywania posiłków, palenia oraz prac wymagających dużego wysiłku,**
7. **do chwili odwołania alarmu lub zarządzenia ewakuacji nie wolno opuszczać uszczelnionych pomieszczeń, przebywać w pobliżu okien i innych otworów wentylacyjnych,**
8. **oczekiwać na pojawienie się odpowiednich służb i postępować zgodnie z otrzymanymi od nich wytycznymi.**

SYTUACJA, GDY SZKOŁA ZOSTAŁA SKAŻONA SUBSTANCJĄ CHEMICZNĄ / BIOLOGICZNĄ, A ZAGROŻENIE ZOSTAŁO WYKRYTE NATYCHMIAST LUB SZYBKO PO JEGO POJAWIENIU SIĘ.

Należy wówczas:

1. **nie dotykać i nie wąchać podejrzanych przedmiotów, nie sprzątać proszku, nie ścierać cieczy,**
2. **aby zapobiec rozprzestrzenianiu się substancji, przykryć ją np. kocem,**
3. **pozamykać okna oraz drzwi i wyłączyć klimatyzację, nie dopuścić do przeciągów,**
4. **opuścić pomieszczenie, w którym wykryto/stwierdzono obecność podejrzanej substancji i nie wpuszczać do niego innych osób,**
5. **powiadomić osobę odpowiedzialną za zarządzanie kryzysowe w szkole – dyrektora, zastępcę dyrektora, osobę upoważnioną przez dyrekcję,**
6. **zaalarmować wszystkie osoby przebywające na terenie szkoły i ewakuować je w rejon ewakuacji, przemieszczając się pod wiatr oraz poprzecznie do kierunku wiatru** – rejonów ewakuacji powinno być kilka, znajdujących się w różnych kierunkach od szkoły, gdyż nie znamy kierunku wiatru, z jakiego będzie wiał w czasie przedmiotowego zagrożenia, rejonem ewakuacji powinien być budynek/budynki, a nie otwarta przestrzeń,
7. **natychmiast po ogłoszeniu ewakuacji powiadomić odpowiednie służby** – policja, straż pożarna, pogotowie ratunkowe kładąc szczególny nacisk na zawarcie w tym powiadomieniu informacji o charakterze potencjalnego zagrożenia,
8. **jeśli miał miejsce kontakt z substancją, należy: umyć dokładnie ręce wodą i mydłem, zdjąć ubranie, które miało kontakt z podejrzaną substancją i włożyć do plastikowego worka,**
9. **po kontakcie z substancją nie wolno: jeść, pić, palić do czasu uzyskania zgody odpowiednich służb** – policja, straż pożarna, wyspecjalizowana jednostka zwalczania skażeń i zakażeń,

10. w obiekcie – budynku, do którego nastąpiła ewakuacja zamknąć i uszczelnić okna, drzwi, otwory wentylacyjne, wyłączyć klimatyzację,
11. sporządzić listę osób, które miały kontakt z podejrzaną substancją albo znalazły się w odległości ok. 5 m od niej. Listę przekazać policji,
12. w miarę możliwości gromadzić podręczne środki ratownicze i odtrutki – maski pyłowe, gazę, watę, kwas octowy, sok cytrynowy, oliwę jadalną, wodę, wodę utlenioną, mydło, olej parafinowy, środki pobudzające krążenie, spirytus do zmywania skóry,
13. przygotować wilgotne tampony do ochrony dróg oddechowych, na wypadek przeniknięcia środków biologicznego lub chemicznego do wnętrza pomieszczeń – częsta zmiana tamponu lub nawilżanie go wodą zabezpiecza przed nadmiernym pochłanianiem substancji,
14. powstrzymać się od picia, spożywania posiłków, palenia oraz prac wymagających dużego wysiłku,
15. oczekiwać na pojawienie się odpowiednich służb i postępować zgodnie z otrzymanymi od nich wytycznymi.

SYTUACJA, GDY SZKOŁA ZOSTAŁA SKAŻONA SUBSTANCJĄ CHEMICZNA/ BIOLOGICZNA, A ZAGROŻENIE ZOSTAŁO WYKRYTE PÓŹNO, NP. GDY POJAWIŁY SIĘ OBJAWY REAKCJI NA SUBSTANCJĘ LUB / I OGNISKA ZACHOROWAŃ:

Należy wtedy:

1. nie dotykać i nie wahać podejrzanych przedmiotów, nie sprzątać proszku, nie ścierać cieczy,
2. powiadomić osobę odpowiedzialną w szkole za zarządzanie kryzysowe – dyrektora, zastępcę dyrektora, osobę upoważnioną przez dyrekcję,
3. przykryć substancję np. kocem, aby zapobiec jej rozprzestrzenianiu się,
4. pozamykać okna oraz drzwi i wyłączyć klimatyzację, nie dopuścić do przeciągów,
5. opuścić pomieszczenie, w którym wykryto/stwierdzono obecność podejrzanej substancji i nie wpuszczać do niego innych osób,
6. ogłosić alarm i wszystkim uczniów, nauczycieli oraz pracowników znajdujących się bezpośrednio poza budynkiem, a przebywających na terenie szkoły ewakuować do wnętrza szkoły,
7. natychmiast po ogłoszeniu alarmu powiadomić odpowiednie służby – policję, straż pożarną, pogotowie ratunkowe, kładąc szczególny nacisk na zawarcie w tym powiadomieniu informacji o charakterze potencjalnego zagrożenia,
8. w szkole zamknąć i uszczelnić okna, drzwi, otwory wentylacyjne, wyłączyć klimatyzację a budynek szkoły wraz ze wszystkimi obecnymi wewnątrz osobami odizolować od bezpośredniego otoczenia przygotowując się do ewentualnej kwarantanny,
9. oczekiwać na pojawienie się odpowiednich służb i postępować zgodnie z otrzymanymi od nich wytycznymi.

VI. INSTRUKCJA URUCHAMIANIA PROCEDURY W PRZYPADKU ZAGROŻEŃ ZEWNĘTRZNYCH

Osoby odpowiedzialne za uruchomienie procedury: Dyrektor placówki lub w przypadku jego nieobecności wicedyrektor . W przypadku ich nieobecności – osoba przez nich upoważniona.	
Sposób prowadzenia ewakuacji	Ewakuację można przeprowadzić tylko na wyraźną komendę administratora budynku (wyznaczonej osoby odpowiedzialnej za uruchomienie procedury) lub sił interwenujących i zgodnie z ich wskazówkami.
Telefony alarmowe	Policja 997 Straż pożarna 998 Pogotowie Ratunkowe 999 Telefon alarmowy 112
Sposób powiadamiania służb	Wybierz jeden z ww. numerów. Po zgłoszeniu się dyżurnego operatora danej służby podaj następujące informacje:
	nazwę i adres szkoły
	rodzaj stwierdzonego zagrożenia
	imię i nazwisko oraz pełnioną funkcję
	telefon kontaktowy
Sposób postępowania z uczniami ze SPE	zrealizowane przedsięwzięcia
	potwierdź przyjęcie zgłoszenia i zapisz dane przyjmującego zgłoszenie
Zarządzanie na wypadek sytuacji kryzysowej	Nauczyciele odpowiedzialni za opiekę na osobami niepełnosprawnymi dbają o zachowanie się przez dzieci zgodnie z potrzebami danej sytuacji. W przypadku konieczności ewakuacji zapewniają pomoc zgodnie z wcześniejszymi ustaleniami.
Obowiązki pracowników	Czynnościami realizowanymi w trakcie procedury kieruje dyrektor placówki, wicedyrektor lub osoba przez niego wyznaczona.
Obowiązki pracowników	Zapoznać się z czynnościami realizowanymi w trakcie uruchamiania procedury.
	Brać udział w treningach i szkoleniach z zakresu stosowania procedury
	Znać sygnał uruchamiający procedurę
	Mieć zapisane numery telefonów osób odpowiedzialnych za uruchomienie procedury i koordynację ewakuacji osób niepełnosprawnych
	Znać swoje zadania na wypadek uruchomienia procedury
	Znać miejsce ewakuacji.
	Szkolić uczniów w zakresie postępowania na wypadek uruchomienia procedury
	Stosować się do poleceń osoby zarządzającej sytuacją kryzysową.

PROCEDURY REAGOWANIA
W PRZYPADKU WYSTĄPIENIA
W SZKOLE PODSTAWOWEJ IM.
JANA PAWŁA II W ŁOSOSINIE
DOLNEJ
ZAGROŻEŃ BEZPIECZEŃSTWA
CYFROWEGO

Styczeń, 2023r.

Spis treści

I. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W SYTUACJI UJAWNIEŃ W SZKOLE ZJAWISKA CYBERPRZEMOCY.....	3
II. PROCEDURA REAGOWANIA W SYTUACJI NARUSZENIA PRYWATNOŚCI DOTYCZĄCEJ NIEODPOWIEDNIEGO BĄDŹ NIEZGODNEGO Z PRAWEM WYKORZYSTANIA DANYCH OSOBOWYCH LUB WIZERUNKU DZIECKA I PRACOWNIKA SZKOŁY	4
III. PROCEDURA REAGOWANIA W PRZYPADKU NAWIĄZYWANIA PRZEZ UCZNIĄ NIEBEZPIECZNYCH KONTAKTÓW W INTERNECIE – UWODZENIE, ZAGROŻENIE PEDOFILIĄ.....	6
IV. PROCEDURA REAGOWANIA W PRZYPADKU ŁAMANIA PRAWA AUTORSKIEGO	8
V. PROCEDURA REAGOWANIA W PRZYPADKU ZAGROŻENIA BEZPIECZEŃSTWA TECHNICZNEGO SIECI, KOMPUTERÓW I ZASOBÓW ONLINE W SZKOLE	9
VI. PROCEDURA KORZYSTANIA PRZEZ UCZNIÓW Z TELEFONÓW KOMÓRKOWYCH I INNYCH URZĄDZEŃ ELEKTRONICZNYCH NA TERENIE SZKOŁY.....	10
VII. UPRAWNIENIA I ODPOWIEDZIALNOŚĆ OSÓB REALIZUJĄCYCH KONIECZNE DZIAŁANIA:.....	11

I. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W SYTUACJI UJAWNIENIA W SZKOLE ZJAWISKA CYBERPRZEMOCY.

W przypadku, gdy zostaje w szkole zgłoszony przypadek cyberprzemocy należy podjąć następujące działania:

a) Ustalić okoliczności zdarzenia.

1. Wszystkie przypadki przemocy, a więc także przemocy z wykorzystaniem mediów elektronicznych, powinny zostać właściwie zbadane, zarejestrowane i udokumentowane.
2. Jeśli wiedzę o zajściu posiada nauczyciel, który nie jest wychowawcą, powinien przekazać informację wychowawcy klasy, który informuje o fakcie pedagoga szkolnego i dyrektora.
3. Pedagog szkolny i dyrektor wspólnie z wychowawcą powinni dokonać analizy zdarzenia i zaplanować dalsze postępowanie.
4. Do zadań szkoły należy także ustalenie okoliczności zdarzenia i ewentualnych świadków.
5. Na etapie zabezpieczania dowodów i ustalania tożsamości sprawcy cyberprzemocy w procedurze interwencyjnej bierze udział nauczyciel informatyki.

b) Zabezpieczyć dowody.

1. Wszelkie dowody cyberprzemocy powinny zostać zabezpieczone i zarejestrowane. Należy zanotować datę i czas otrzymania materiału, treść wiadomości oraz, jeśli to możliwe, dane nadawcy (nazwę użytkownika, adres e-mail, numer telefonu komórkowego, itp.) lub adres strony www, na której pojawiły się szkodliwe treści czy profil.
2. Sprawdzić, czy pokrzywdzony potrafi wskazać sprawcę bądź przynajmniej ma przypuszczenie, kto może nim być.
3. Gdy ustalenie sprawcy nie jest możliwe, należy skontaktować się z dostawcą usługi w celu usunięcia z sieci kompromitujących lub krzywdzących materiałów.
4. W przypadku, gdy zostało złamane prawo, a tożsamości sprawcy nie udało się ustalić należy bezwzględnie skontaktować się z Policją.

c) Podjąć działania wobec sprawcy cyberprzemocy.

Gdy sprawca cyberprzemocy jest znany i jest on uczniem szkoły, pedagog szkolny pełniący w szkole rolę koordynatora działań wychowawczych wobec uczniów wymagających szczególnej uwagi powinien podjąć dalsze działania:

1. Przeprowadzić rozmowę z uczniem-sprawcą przemocy o jego zachowaniu.
2. Powiadomić rodziców sprawcy i omówić z nimi zachowanie dziecka.
3. Objąć sprawcę opieką psychologiczno-pedagogiczną, w uzasadnionym przypadku można w toku interwencji zaproponować uczniowi (za zgodą rodziców) skierowanie do specjalistycznej placówki i udział w programie terapeutycznym.

d) Podjąć działania wobec pokrzywdzonego cyberprzemocą. Umożliwić wsparcie psychiczne.

1. Uczeń będący pokrzywdzonym cyberprzemocą powinien otrzymać poradę, jak ma się zachować, aby zapewnić sobie poczucie bezpieczeństwa i nie doprowadzić do eskalacji prześladowania.
2. Po zakończeniu interwencji należy monitorować sytuację ucznia sprawdzając, czy nie są wobec niego podejmowane dalsze działania przemocowe, bądź odwetowe ze strony sprawcy.
3. Rodzice dziecka będącego pokrzywdzonym cyberprzemocą powinni być poinformowani o problemie i otrzymać wsparcie i pomoc ze strony szkoły. W rozmowie z nimi pedagog lub wychowawca przedstawiają kroki, jakie zostały podjęte w celu wyjaśnienia zajścia oraz zapewnienia bezpieczeństwa poszkodowanemu uczniowi, a także, jeśli to wskazane, zaproponować rodzicom i dziecku pomoc specjalisty (psychologa, pedagoga).

e) Sporządzić dokumentację z zajścia.

1. Pedagog szkolny zobowiązany jest do sporządzenia notatki służbowej z rozmów ze sprawcą, pokrzywdzonym, ich rodzicami oraz świadkami zdarzenia. Dokument powinien zawierać datę i miejsce rozmowy, personalia osób biorących w niej udział i opis ustalonego przebiegu wydarzeń.
2. Jeśli rozmowa przebiegała w obecności świadka (np. wychowawcy), powinien on podpisać notatkę po jej sporządzeniu.
3. Jeśli zostały zabezpieczone dowody cyberprzemocy, należy je również włączyć do dokumentacji pedagogicznej (wydruki, opis itp.).

Dyrektor szkoły pisemnie powiadamia sąd rodzinny o sprawie w sytuacji, zawsze, gdy:

1. rodzice sprawcy cyberprzemocy odmawiają współpracy lub nie stawiają się do szkoły, a uczeń nie zaniechał dotychczasowego postępowania lub gdy do szkoły napływają informacje o innych przejawach demoralizacji dziecka;
2. szkoła wykorzysta wszystkie dostępne jej środki wychowawcze (rozmowa z rodzicami, konsekwencje regulaminowe wobec ucznia, spotkania z pedagogiem, itp.), a ich zastosowanie nie przynosi pożądanych rezultatów.

Poważne przypadki cyberprzemocy przebiegające z naruszeniem prawa (np. groźby karalne, propozycje seksualne, publikowanie nielegalnych treści, itp.) zostają przez dyrektora szkoły bezwzględnie zgłoszone na Policję lub/i do sądu rodzinnego.

II. PROCEDURA REAGOWANIA W SYTUACJI NARUSZENIA PRYWATNOŚCI DOTYCZĄCEJ NIEODPOWIEDNIEGO BĄDŹ NIEZGODNEGO Z PRAWEM WYKORZYSTANIA DANYCH OSOBOWYCH LUB WIZERUNKU DZIECKA I PRACOWNIKA SZKOŁY

Zagrożenie to polega na naruszeniu prywatności dziecka lub pracownika szkoły poprzez nieodpowiednie lub niezgodne z prawem wykorzystanie danych osobowych lub wizerunku dziecka i pracownika szkoły. Należy zwrócić uwagę, iż podszywanie się pod inną

osobę, wykorzystywanie jej wizerunku lub danych osobowych w celu wyrządzenia jej szkody osobistej lub majątkowej jest w świetle polskiego prawa przestępstwem. Najczęstszymi formami wyłudzenia lub kradzieży danych jest przejście profilu na portalu społecznościowym w celu dyskredytacji lub naruszenia dobrego wizerunku ofiary (np. publikacja zdjęć intymnych bądź montowanych), szantażu (w celu uzyskania korzyści finansowych w zamian za niepublikowanie zdjęć bądź treści naruszających dobry wizerunek ofiary), dokonania zakupów i innych transakcji finansowych (np. w sklepach internetowych na koszt ofiary) lub uzyskania korzyści (np. usługi premium SMS). Często naruszenia prywatności łączy się z cyberprzemocą.

Sposób postępowania w przypadku wystąpienia zagrożenia:

1. Gdy sprawcą jest uczeń - kolega ofiary ze szkoły czy klasy, uczniowie lub rodzice winni skontaktować się z dyrektorem szkoły, wychowawcą lub Szkolnym Mentorem Bezpieczeństwa Cyfrowego. W przypadku, gdy do naruszenia prywatności poprzez kradzież, wyłudzenie danych osobowych wykorzystanie wizerunku dziecka dochodzi ze strony dorosłych osób trzecich, rodzice winni skontaktować się bezpośrednio z Policją i powiadomić o tym szkołę (zgodnie z Kodeksem Karnym ściganie następuje tu na wniosek pokrzywdzonego). Istotne dla ścigania sprawcy będzie uzyskanie dowodów, że sprawca zmierzał do wyrządzenia ofierze szkody majątkowej lub osobistej. Samo podszywanie się pod ofiarę nie jest karalne.
2. W pierwszej kolejności należy zabezpieczyć dowody nieodpowiedniego lub niezgodnego z prawem działania - w formie elektronicznej (e-mail, zrzut ekranu, konwersacja w komunikatorze lub sms). Równolegle należy dokonać zmian tych danych identyfikujących, które zależą od ofiary, tj. haseł i loginów lub kodów dostępu do platform i portali internetowych, tak aby uniemożliwić kontynuację procederu naruszania prywatności – w działaniu tym ucznia i/lub jego rodzica/opiekuna prawnego powinien wspierać Szkolny Mentor Bezpieczeństwa Cyfrowego. Jeśli wykradzione dane zostały wykorzystane w celu naruszenia dobrego wizerunku ofiary bądź w innych celach niezgodnych z prawem należy dążyć do wyjaśnienia tych działań i usunięcia ich skutków, także tych widocznych w Internecie. Likwidacja stron internetowych czy profili w portalach społecznościowych, która wymagać będzie interwencji w zebrane dowody musi odbywać się za zgodą Policji (o ile została powiadomiona). Szczególnej uwagi wymagają incydenty kradzieży tożsamości w celu posłużenia się nią np. podczas zakupu towarów online lub dokonania transakcji finansowych. W tym przypadku należy skontaktować się ze sklepem lub pożyczkodawcą i wyjaśnić charakter zdarzenia.
3. W przypadku, gdy dowody jasno wskazują na konkretnego sprawcę oraz na spełnianie przesłanki, iż sprawca zmierzał do wyrządzenia ofierze szkody majątkowej lub osobistej należy je zabezpieczyć i przekazać Policji. W przypadku, gdy trudno to ustalić, identyfikacji dokonać winna Policja. W przypadku znanego sprawcy, który jednak nie działał z powyższych pobudek, szkoła powinna dążyć do rozwiązania problemu w ramach działań wychowawczo – edukacyjnych uzgodnionych z rodzicami.
4. Gdy sprawcą incydentu jest uczeń szkoły, należy wobec niego – w porozumieniu z rodzicami – podjąć działania wychowawcze, zmierzające do uświadomienia nieodpowiedniego

i nielegalnego charakteru czynów, jakich dokonał. Jednym z elementów takich działań powinny być przeprosiny złożone osobie poszkodowanej. Celem takich działań winno być nie tylko nabycie odpowiedniej wiedzy przez ucznia na temat wagi poszanowania prywatności w codziennym życiu, ale trwała zmiana jego postawy na akceptującą szacunek dla wizerunku i prywatności. Działania takie szkoła winna podjąć niezależnie od powiadomienia Policji/ sądu rodzinnego. Dyrekcja szkoły winna podjąć decyzje w sprawie powiadomienia o incydencie Policji, biorąc pod uwagę wiek sprawcy, jego dotychczasowe zachowanie, postawę po odkryciu incydentu oraz opinie wychowawcy i pedagoga. Przed podjęciem decyzji o zgłoszeniu incydentu na Policję należy rozważyć, czy istnieją dowody, iż uczeń - sprawca zmierzał do wyrządzenia ofierze szkody majątkowej lub osobistej.

5. Ofiary incydentów należy otoczyć – w porozumieniu z rodzicami/opiekunami prawnymi - opieką pedagogiczno-psychologiczną i powiadomić o działaniach podjętych w celu usunięcia skutków działania sprawcy (np. usunięcie z Internetu intymnych zdjęć ofiary, zablokowanie dostępu do konta w portalu społecznościowym). Jeśli kradzież tożsamości bądź naruszenie dobrego wizerunku ofiary jest znane tylko jej i rodzicom, szkoła winna zapewnić poufność działań, tak aby informacje narażające ofiarę na naruszenie wizerunku nie były rozpowszechniane.
6. Gdy kradzież tożsamości bądź naruszenie dobrego wizerunku ofiary jest znane szerszemu gronu uczniów szkoły, należy podjąć wobec nich działania wychowawcze, zwracające uwagę na negatywną ocenę naruszania wizerunku ucznia – koleżanki lub kolegi oraz ryzyko penalizacji.
7. Gdy naruszenie prywatności czy wyłudzenie lub kradzież tożsamości skutkują wyrządzeniem ofierze szkody majątkowej lub osobistej, rodzice dzieci winni o nim powiadomić Policję.
8. W przypadku konieczności podejmowania dalszych działań pomocowych wobec ofiary, można skierować ucznia, za zgodą i we współpracy z rodzicami, do placówki specjalistycznej, np. terapeutycznej.

III. PROCEDURA REAGOWANIA W PRZYPADKU NAWIĄZYWANIA PRZEZ UCZNIĄ NIEBEZPIECZNYCH KONTAKTÓW W INTERNECIE – UWODZENIE, ZAGROŻENIE PEDOFILIA

Zagrożenie obejmuje kontakty osób dorosłych z małoletnimi w celu zainicjowania znajomości prowadzących do wyłudzenia poufnych informacji, nawiązania kontaktów seksualnych, skłonienia dziecka do zachowań niebezpiecznych dla jego zdrowia i życia lub wyłudzenia własności (np. danych, pieniędzy, cennych przedmiotów rodzinnych).

Sposób postępowania w przypadku wystąpienia zagrożenia:

1. Osobami najczęściej zgłaszającymi omawiany problem są rodzice/opiekunowie prawni dziecka lub osoby zajmujące się „poszukiwaniem pedofilii”. W pierwszym przypadku informacja trafia najpierw do szkół, w drugim – na Policję. Zdarza się, że informacja uzyskiwana jest ze środowiska rówieśników ofiary. Kluczowe znaczenie w działaniach szkoły ma czas reakcji - szybkość przeciwdziałania zagrożeniu ze względu na niezwykle szkodliwe konsekwencje realizacji kontaktu online, przegradzającego się w zachowania w świecie rzeczywistym: uwiedzenie i wykorzystanie seksualne, kidnaping, a także wyłudzenie pieniędzy czy przedmiotów dużej wartości. W przypadkach niebezpiecznych kontaktów inicjowanych w Internecie może dochodzić do zagrożenia życia i zdrowia dziecka, szantażu i przymusu realizacji czynności seksualnych.
2. Należy zidentyfikować i zabezpieczyć w szkole, w formie elektronicznej dowody działania dorosłego sprawcy uwiedzenia (zapisy rozmów w komunikatorach, na portalach społecznościowych; zrzuty ekranowe, zdjęcia, wiadomości e-mail). Jednocześnie – bezzwłocznie - należy dokonać zawiadomienia na Policji o wystąpieniu zdarzenia.
3. Ze względu na bezpieczeństwo nie należy podejmować samodzielnych działań w celu dotarcia do sprawcy, lecz udzielać wszelkiego możliwego wsparcia organom ścigania, m.in. zabezpieczyć i przekazać zebrane dowody. Identyfikacja sprawcy wykracza poza kompetencje i możliwości szkoły w większości przypadków uwodzenia przez Internet.
4. Nie należy podejmować aktywności zmierzających bezpośrednio do kontaktu ze sprawcą. Zadaniem szkoły jest zebranie dowodów i opieka nad ofiarą i ew. świadkami.
5. W każdym przypadku próby nawiązania niebezpiecznego kontaktu – np. w celu werbunku do sekty lub grupy promującej niebezpieczne zachowania, a także werbunku do grupy terrorystycznej należy przed wszystkim zapewnić ofierze opiekę psychologiczną i poczucie bezpieczeństwa. Podobne wsparcie winno być udzielone w przypadku zaobserwowania antyzdrowotnych i zagrażających życiu zachowań uczniów (samookaleczenia, zażywanie substancji psychoaktywnych), bowiem zachowania te mogą być inicjowane i wzmacniane poprzez kontakty w Internecie. O możliwym związku takich zachowań dzieci z inspiracją w Internecie należy powiadomić rodziców.

Pierwszą czynnością w ramach reakcji na zagrożenie jest otoczenie ofiary pomocą psychologiczno-pedagogiczną we współpracy szkoły z rodzicami/opiekunami prawnymi. W trakcie rozmowy z dzieckiem prowadzonej w warunkach komfortu psychicznego przez wychowawcę/ pedagoga/psychologa/osobę ze szkoły, do której dziecko ma szczególne zaufanie, należy uzyskać wszelkie możliwe informacje o sprawcy i przekazać je Policji. Należy upewnić się, że kontakt ofiary ze sprawcą został przerwany, a dziecko odzyskało poczucie bezpieczeństwa. Towarzyszyć temu powinna analiza sytuacji domowej (rodzinnej) dziecka, w której tkwić może źródło poszukiwania kontaktów w Internecie. Dziecku należy udzielić profesjonalnej opieki terapeutycznej i/lub lekarskiej.

Wszelkie działania szkoły wobec dziecka winny być uzgadniane z rodzicami/opiekunami prawnymi i inicjowane za ich zgodą.

6. Jeżeli zgłaszającym zagrożenie był rówieśnik ofiary, należy również objąć go opieką psychologiczną, pozytywnie wzmacniając jego reakcję na zdarzenie.
7. W przypadkach naruszenia prawa – szczególnie w przypadku uwiedzenia dziecka do lat 15 – obowiązkiem szkoły jest powiadomienie Policji lub sądu rodzinnego.
8. W przypadkach uwiedzenia nieletnich przez osoby dorosłe rekomenduje się – w porozumieniu z rodzicami/opiekunami prawnymi – skierowanie ofiary na terapię do placówki specjalistycznej opieki psychologicznej.

IV. PROCEDURA REAGOWANIA W PRZYPADKU ŁAMANIA PRAWA AUTORSKIEGO

W zależności od okoliczności oraz zaawansowania problemu, w którym doszło do ujawnienia sprawy, zdarzenie może zostać zgłoszone w sposób nieformalny (ustnie, telefonicznie, pocztą elektroniczną, na zamkniętym lub publicznym forum internetowym, na piśmie w postaci wezwania podpisanego przez domniemanego uprawnionego lub jego pełnomocnika) lub formalny (w postaci doręczenia odpisu pozwu lub innego pisma urzędowego np. wezwania z Policji lub prokuratury). Przyjęcie zgłoszenia dokonanego w sposób nieformalny powinno zaowocować powstaniem bardziej formalnego śladu, w postaci np. notatki służbowej, zakomunikowania przełożonemu itd. w zależności od wagi sprawy.

Najczęstszym przypadkiem, w którym szkoła może zetknąć się z problemem naruszenia praw autorskich jest użycie materiałów prawnie chronionych na stronach 53 internetowych szkoły, poza zakresem dozwolonego użytku, przez jej pracowników bądź uczniów. W przypadku naruszeń dokonanych przez uczniów szkoła nie może występować w roli sędziego - dochodzenie roszczeń należy pozostawić osobom uprawnionym. Szkoła powinna na każdym etapie skupić się na swojej roli edukacyjno-wychowawczej poprzez organizację lekcji na temat praw autorskich, zwracając przy tym uwagę, że powinny one rzeczowo i konkretnie informować, jakie czyny są dozwolone, a jakie zabronione prawem.

1. Należy zebrać informacje przede wszystkim o:

- osobie dokonującej zgłoszenia, czy jest do tego uprawniona (czy faktycznie przysługują jej prawa autorskie do danego utworu, czy posiada ważne pełnomocnictwo itd.).
- wykorzystanym utworze (czy faktycznie jest chroniony przez prawo autorskie, w jakim zakresie został wykorzystany i czy zakres ten mieści się w zakresie posiadanych licencji lub dozwolonego użytku).

Należy zweryfikować wszystkie informacje podawane przez zgłaszającego lub inne osoby. Jeżeli np. powołuje się on na toczące się w sprawie postępowanie karne, należy podjąć kontakt z odpowiednimi służbami celem ustalenia, czy takie postępowanie faktycznie się toczy, czego dokładnie dotyczy i jaka jest w nim rola poszczególnych osób. Taki kontakt najlepiej przeprowadzać za pośrednictwem adwokata lub radcy prawnego. Należy sprawdzić, czy

okoliczności podane w zgłoszeniu faktycznie miały miejsce i czy powoływane tam dowody nie zostały zmanipulowane.

2. Dochodzenie naruszeń praw autorskich realizowane jest, co do zasady, z inicjatywy samego uprawnionego przed sądami, a w przypadku naruszeń stanowiących przestępstwo dodatkowo zaangażowane mogą być Policja i prokuratura. Szkoła nie powinna wyręczać tych organów w ich rolach ani też wkraczać w ich kompetencje. Szkoła powinna skupić się na swojej roli wychowawczej i edukacyjnej, wykorzystując otrzymanie zgłoszenia rzekomego naruszenia do przekazania zaangażowanym osobom (a być może i wszystkim uczniom, nauczycielom i opiekunom) wiedzy na temat tego, jak faktycznie prawo reguluje tę konkretną sytuację
3. Jeżeli osobą, której prawa autorskie naruszono, jest uczeń należy rozważyć możliwość wystąpienia w roli mediatora, aby stosownie do okoliczności ułatwić stronom ugodowe lub inne kompromisowe zakończenie powstałego sporu. Np. w przypadku, gdy ofiarą jest osoba ze szkoły, autorytet szkoły może pomóc w skłonieniu sprawcy do zaprzestania naruszeń. Z kolei w przypadku, gdy ofiarą jest osoba spoza szkoły, szkoła może pomóc sprawcy w doprowadzeniu do zaniechania naruszeń i naprawienia ich skutków bez niepotrzebnej eskalacji sporu.
4. Ponieważ, co do zasady dochodzenie roszczeń z tytułu naruszeń zależy od decyzji uprawnionego, to uprawniony musi samodzielnie zdecydować czy zawiadamiać Policję lub składać powództwo. Stosownie do wskazanej wyżej roli mediatora, szkoła powinna zaangażować się natomiast przede wszystkim w ułatwianie zakończenia sporu bez takiej eskalacji.

V. PROCEDURA REAGOWANIA W PRZYPADKU ZAGROŻENIA BEZPIECZEŃSTWA TECHNICZNEGO SIECI, KOMPUTERÓW I ZASOBÓW ONLINE W SZKOLE

Kategoria technicznych zagrożeń bezpieczeństwa cyfrowego obejmuje obecnie szerokie spectrum problemów:

1. ataki przez wirusy, robaki i trojany,
2. ataki na zasoby sieciowe (hakerstwo, spyware, crimeware, exploit, ataki słownikowe i back door, skanowanie portów, phishing, pharming, sniffing, spoofing, ataki Denial of service (DoS), rootkit) i ataki socjotechniczne.

Na styku z zagadnieniami technicznymi lokalizują się zagrożenia wynikające z nieprzewidywalnych

i szkodliwych zachowań użytkowników np. używanie łatwych do odgadnięcia haseł, pozostawianie komputerów włączonych bez opieki, czy brak zabezpieczeń na wypadek braku energii elektrycznej.

Sposób postępowania w przypadku wystąpienia zagrożenia:

1. W przypadku wystąpienia incydentów zagrożenia bezpieczeństwa cyfrowego pracownik szkoły zobowiązany jest do zgłoszenia go osobie odpowiedzialnej za infrastrukturę cyfrową szkoły oraz dyrekcji. Kluczowe znaczenie ma zebranie i zabezpieczenie przez specjalistę dowodów w formie elektronicznej.
2. Identyfikację sprawców ataku należy pozostawić specjalistom – informatykom. W sytuacji, gdy incydent spowodował szkole straty materialne lub wiązał się z utratą danych należy powiadomić Policję, aby podjęła działania na rzecz zidentyfikowania sprawcy.
3. Jeśli sprawcami incydentu są uczniowie danej szkoły, o zaistniałej sytuacji należy powiadomić ich rodziców, zaś wobec nich podjąć działania wychowawcze. Jeżeli skutki ataku mają dotkliwy charakter, doprowadziły do zniszczenia mienia lub utraty istotnych danych (np. gromadzonych w e-dzienniku szkoły), należy taki przypadek zgłosić na Policję.
4. O incydencie należy powiadomić społeczność szkolną (uczniów, nauczycieli, rodziców) i zaprezentować podjęte sprawnie działania, tak przywracające działanie aplikacji i sieci komputerowej w szkole, jak i wychowawczo-edukacyjne wobec dzieci.
5. W przypadkach zaawansowanych awarii (np. wywołanych przez trojany) lub strat (np. utrata danych z e-dziennika) konieczne jest skorzystanie z zewnętrznego wsparcia eksperckiego, kontakt z serwisem twórcy oprogramowania lub zamówienie usługi w wyspecjalizowanej firmie.

VI. PROCEDURA KORZYSTANIA PRZEZ UCZNIÓW Z TELEFONÓW KOMÓRKOWYCH I INNYCH URZĄDZEŃ ELEKTRONICZNYCH NA TERENIE SZKOŁY

1. Wychowawca informuje uczniów i rodziców na początku roku szkolnego o warunkach korzystania z telefonu komórkowego i innych urządzeń elektronicznych na terenie szkoły.
2. Uczniowie wyłączają telefony komórkowe i inne urządzenia elektroniczne na czas lekcji oraz nie korzystają z urządzeń podczas przerw.
3. Zabrania się nagrywania, filmowania i fotografowania sytuacji szkolnych w czasie lekcji i na przerwach bez zgody nauczyciela prowadzącego zajęcia lub nauczyciela dyżurującego na przerwie.
4. W przypadku, gdy uczeń korzysta z telefonu komórkowego lub innego urządzenia elektronicznego w czasie lekcji, nauczyciel nakazuje wyłączenie urządzenia.
5. W przypadku, gdy uczeń nie chce wyłączyć telefonu komórkowego lub innego urządzenia elektronicznego, nauczyciel fakt ten odnotowuje w uwagach na temat zachowania ucznia.
6. Wychowawca ma obowiązek poinformować telefonicznie o tym fakcie rodziców (prawnych opiekunów) ucznia i wspólnie ustalić zasady oddziaływania wychowawczego.

7. Szkoła nie ponosi odpowiedzialności za uszkodzenie lub zaginięcie telefonów lub innych urządzeń elektronicznych.

VII. UPRAWNIENIA I ODPOWIEDZIALNOŚĆ OSÓB REALIZUJĄCYCH KONIECZNE DZIAŁANIA:

Za uruchomienie i anulowanie procedury oraz kierowanie koniecznymi działaniami odpowiadają kolejno:

- dyrektor placówki–**Anna Turek tel.794 190 000** przypadku nieobecności
- wicedyrektor zastępujący dyrektora- **Renata Prusak, tel. 503 055 077**